

Nieuwsbrief ERF Updates

Nummer 16, 2025

Redactie: mr. F.M.H. Hoens.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2025:1687](#) 14-11-2025

[Hoge Raad, ECLI:NL:PHR:2025:1211](#) 07-11-2025

Hof

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2025:3162](#) 25-11-2025

[Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2025:3331](#) 18-11-2025

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2025:2898](#) 04-11-2025

[Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2025:2330](#) 18-03-2025

Rechtbank

[Rechtbank Overijssel, ECLI:NL:RBOVE:2025:6840](#) 25-11-2025

[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2025:13599](#) 24-11-2025

[Rechtbank Noord-Nederland, ECLI:NL:RBNNE:2025:4814](#) 19-11-2025

[Rechtbank Noord-Holland, ECLI:NL:RBNHO:2025:13526](#) 19-11-2025

[Rechtbank Noord-Holland, ECLI:NL:RBNHO:2025:13012](#) 18-11-2025

[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2025:13407](#) 12-11-2025

[Rechtbank Noord-Nederland, ECLI:NL:RBNNE:2025:4711](#) 12-11-2025

[Rechtbank Den Haag, ECLI:NL:RBDHA:2025:20956](#) 07-11-2025

[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2025:13029](#) 07-11-2025

[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2025:13013](#) 06-11-2025

[Rechtbank Den Haag, ECLI:NL:RBDHA:2025:20450](#) 05-11-2025

[Rechtbank Noord-Holland, ECLI:NL:RBNHO:2025:12738](#) 04-11-2025

[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2025:13049](#) 31-10-2025

[Rechtbank Den Haag, ECLI:NL:RBDHA:2025:21591](#) 24-10-2025

[Rechtbank Midden-Nederland, ECLI:NL:RBMNE:2025:6117](#) 22-10-2025

[Rechtbank Noord-Holland, ECLI:NL:RBNHO:2025:11847](#) 22-10-2025

[Rechtbank Noord-Holland, ECLI:NL:RBNHO:2025:12745](#) 08-10-2025

[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2025:13004](#) 03-10-2025

[Rechtbank Noord-Nederland, ECLI:NL:RBNNE:2025:4752](#) 24-09-2025

[Rechtbank Gelderland, ECLI:NL:RBGEL:2025:8315](#) 24-09-2025

[Rechtbank Amsterdam, ECLI:NL:RBAMS:2025:7550](#) 02-04-2025

[Rechtbank Noord-Nederland, ECLI:NL:RBNNE:2024:5429](#) 28-08-2024

[Rechtbank Noord-Nederland, ECLI:NL:RBNNE:2023:5648](#) 08-11-2023

Antillen

[Gerecht in eerste aanleg van Curaçao, ECLI:NL:OGEAC:2025:236](#) 19-11-2025

[Gerecht in eerste aanleg van Curaçao, ECLI:NL:OGEAC:2025:234](#) 19-11-2025

[Gerecht in eerste aanleg van Sint Maarten, ECLI:NL:OGEAM:2025:117](#) 18-11-2025

[Gerecht in Eerste Aanleg van Aruba, ECLI:NL:OGEAA:2025:338](#) 05-11-2025

[Gerecht in Eerste Aanleg van Aruba, ECLI:NL:OGEAA:2025:341](#) 05-11-2025

[Gerecht in eerste aanleg van Bonaire, Sint Eustatius en Saba, ECLI:NL:OGEABES:2025:55](#) 29-10-2025

[Gerecht in eerste aanleg van Sint Maarten, ECLI:NL:OGEAM:2025:108](#) 28-10-2025

[Gerecht in eerste aanleg van Curaçao, ECLI:NL:OGEAC:2025:260](#) 01-09-2025

RECHTSPRAAK

De rechtbank gelast als wijze van verdeling de openbare verkoop van de woning, waarbij partijen zelf ook mee mogen bieden.

Erflaatster, een niet hertrouwde weduwe, heeft haar twee kinderen tot haar erfgenamen en executeurs benoemd. Tussen hen is een geschil ontstaan over de (partiële) verdeling van de nalatenschap, waartoe onder meer een (recreatie)woning en inboedelgoederen behoren. In conventie en reconventie vorderen zij beiden o.m. toedeling van de woning, hetgeen voor de rechtbank aanleiding is om beide vorderingen gelijk te behandelen. De rechtbank verwijst naar artikel 3:185 lid 2 BW en overweegt dat er een belangenafweging moet plaatsvinden. Alle feiten overziend stelt de rechtbank vast dat beide partijen soortgelijke belangen hebben aangevoerd voor het toebedeeld krijgen van de woning, zonder dat één van hen een duidelijk doorslaggevend belang heeft bij de toedeling van de woning. Nu de balans in de belangenafweging in evenwicht is, ziet de rechtbank (zoals ook al als mogelijke beslissing is aangekondigd aan partijen tijdens de mondelinge behandeling) aanleiding een andere wijze van verdeling te gelasten, namelijk de openbare verkoop van de woning, waarbij partijen zelf ook mee mogen bieden. Dit is, rekening houden met de belangen en wensen van partijen, de meest redelijke en billijke wijze van verdeling, omdat dit beide partijen de kans biedt de woning alsnog te verkrijgen, terwijl tegelijkertijd een zo hoog mogelijke opbrengst kan worden gerealiseerd. Vervolgens beoordeelt de rechtbank de overige verschilpunten waaronder de verdeling, tegeldemaking en afvoer van inboedelgoederen.

Instantie: Rechtbank Gelderland

Datum uitspraak: 24-09-2025

ECLI: ECLI:NL:RBGEL:2025:8315

Zaaknummer: C/05/443434 / HZ ZA 24-374

Rechters: D. Vergunst

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

De voorzieningenrechter oordeelt over verwijten die partijen elkaar over en weer maken dat arrest van het hof over verdeling van hun vaders nalatenschap niet wordt nagekomen.

Partijen zijn zussen van elkaar. Zij zijn allen, ieder voor gelijke delen, erfgenamen in de nalatenschap van hun vader. Partijen hebben een gerechtelijke procedure gevoerd over de verdeling van de nalatenschap; in eerste aanleg bij de rechtbank Den Haag en in hoger beroep bij het gerechtshof Den Haag. In deze zaak verwijten de beide eiseressen dat gedaagde het arrest van het gerechtshof niet nakomt en maakt gedaagde hetzelfde verwijt aan eiseressen. Geen van partijen heeft cassatie ingesteld tegen het arrest van het gerechtshof. Dit betekent dat de uitspraken van de rechtbank en het gerechtshof moeten worden nagekomen. Partijen verwijten elkaar in deze zaak over en weer dat zij verplichtingen die voortvloeien uit die uitspraken niet nakomen. Voor zover de voorzieningenrechter in dit vonnis tot het oordeel komt dat deze verwijten gegrond zijn, worden partijen veroordeeld om hun verplichtingen nu alsnog na te komen. Door de eigen verplichtingen niet na te komen en wel te verlangen dat de wederpartij verplichtingen nakomt, houden partijen elkaar namelijk in een wurggreep. Dat heeft tot gevolg dat de verdeling van de nalatenschap van de vader van partijen alleen maar langer duurt. Dat is niet in het belang van partijen. Ieder van hen heeft er op dit moment voldoende spoedeisend belang bij dat de verplichtingen die voortvloeien uit de uitspraken van de rechtbank en het gerechtshof inmiddels worden nagekomen, zodat de nalatenschap van de vader van partijen zo snel mogelijk is afgewikkeld. De voorzieningenrechter oordeelt vervolgens dat gedaagde wordt veroordeeld om binnen twee weken medewerking te verlenen aan de levering van een woning aan eiseres 1. Ook oordeelt de voorzieningenrechter over te Suriname gemaakte/te maken kosten ter zake van de incasso van een vordering van de nalatenschap. Eiseressen worden veroordeeld om binnen twee weken een machtiging te verlenen aan gedaagde zodat zij conform het arrest van het hof de verkoop van onroerend goed te Suriname ter hand kan nemen. Hoewel in het algemeen geen dwangsommen worden opgelegd aan veroordelingen in procedures tussen familieleden, omdat het eventueel verbeuren van dwangsommen de verhoudingen tussen die familieleden normaal gesproken geen goed zal doen, ziet de voorzieningenrechter in deze zaak aanleiding om de meeste veroordelingen wel met een dwangsom te versterken. De reden daarvoor is dat partijen er blijk

van hebben gegeven niet vrijwillig (volledig) aan de door de rechtbank en het gerechtshof opgelegde verplichtingen te voldoen, terwijl het zaak is dat die verplichtingen nu alsnog zo snel mogelijk worden nagekomen. Daarom versterkt de voorzieningenrechter ieder van de veroordelingen met betrekking tot de levering van de woning en het verstrekken van notariële machtigingen met een dwangsom van € 500 per dag dat een partij één van die veroordelingen niet nakomt.

Instantie: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 07-11-2025

ECLI: ECLI:NL:RBROT:2025:13029

Zaaknummer: C/10/702391 / KG ZA 25-662

Rechters: P. de Bruin

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Het hof bevestigt dat de partner van overledene erft hoewel feitelijk niet wordt samengewoond (op dezelfde plek).

In ERF 2023-0315 oordeelde de rechtbank over de vererving van de nalatenschap van de in 2021 overleden X, die een verstandelijke beperking had. X had sinds 1986 een relatie met Y, die ook een verstandelijke beperking had. Zij woonden aanvankelijk samen in een gezinsvervangend tehuis. X en Y hebben in 1990 een notarieel samenlevingscontract afgesloten en elkaar tot enig erfgenaam benoemd onder de voorwaarde dat op het tijdstip van overlijden nog wordt samengewoond. Wegens de lichamelijke gesteldheid van X wonen zij sinds 2010 feitelijk niet meer samen (op de dezelfde afdeling van het gezinsvervangend tehuis). In geschil is of Y van X erft. Naar het oordeel van de rechtbank bieden de feiten steun aan de stelling dat X en Y door omstandigheden buiten hun wil niet langer feitelijk samenwoonden, maar dat zij nog wel samen waren zoals toen het testament werd opgesteld en waarvoor het beding in het testament is bedoeld. Dat betekent volgens de rechtbank dat Y de erfgenaam is van X. Ook het hof komt tot dit oordeel. Relevant is o.m. dat zij tot het overlijden van erflater X, ofwel ruim dertig jaar, een affectieve relatie hebben gehad, waarbij zij intensief contact met elkaar onderhielden en gezamenlijk op vakantie gingen en elkaars familie gezamenlijk bezochten. Niet ter discussie staat dat erflater X en betrokkene Y elkaar als affectieve partners zagen en zoveel als dat met hun beperkingen mogelijk was, samenleefden als een stel. Gelet op de duur van de relatie en de intensiteit, deelt het hof niet het – pas ter zitting gedane – standpunt dat erflater en Y geen affectieve relatie hadden, maar slechts een vriendschappelijke relatie hadden. In het testament en de samenlevingsovereenkomst is formele taal gebruikt. Een strikte uitleg van het testament, dat is opgesteld in 1990, een jaar waarin nog meer dan tegenwoordig formele standaardteksten werden gehanteerd zoals de bepaling over de kosten van de gewone gang van de huishouding, sluit niet aan bij de feitelijke omstandigheden waarin X en Y op dat moment verkeerden en de bedoeling die zij voor ogen hebben gehad. Anders dan gesteld, kan niet uit het testament en de samenlevingsovereenkomst worden afgeleid dat Y en X alleen de bedoeling hadden om de ander gebruik te kunnen laten (blijven) maken van de woning als de ander zou komen te overlijden en het testament en de samenlevingsovereenkomst slechts zakelijk zijn opgesteld. X en Y wilden naar het oordeel van het hof juist vastleggen dat zij in die omstandigheden

waarin zij verkeerden verder samen wilden en voor elkaar wilden zorgen. Anders dan gesteld, leidt het hof dan ook wel degelijk een verzorgingsgedachte uit het testament van erflater X af. Feitelijk woonden X en Y vanaf 2010 niet meer samen in één woning (onder één dak). Gesteld wordt dat met ingang van die datum niet langer wordt voldaan aan de erfstelling en Y daardoor niet langer erfgenaam meer is. Het hof deelt die visie niet. Sprake was van een situatie waarbij X en Y niet meer konden samenwonen vanwege redenen buiten hun wil. Uit de overgelegde begeleidingsplannen van Y is gebleken dat X, die vierentwintig jaar ouder was dan Y, en Y noodgedwongen de samenwoning moesten beëindigen. X kon door (fysieke en mentale) gezondheidsproblemen niet langer met Y samenwonen. Het hof meent dat, anders dan is betoogd, uit de overgelegde begeleidingsplannen juist blijkt dat bij X en Y nog steeds de wens bestond om samen te wonen. Het meent dat X en Y voor zover mogelijk gezien de medische situatie van X hebben getracht hun relatie en daarmee hun samenwoning voort te zetten. Kortom, de relatie was niet geëindigd en evenals de rechtbank is het hof van oordeel dat de erfstelling die van het samenwonen afhankelijk is gesteld, niet is vervallen doordat X en Y niet langer feitelijk samenwoonden op één kamer/in één woning.

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 18-03-2025

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2025:2330

Zaaknummer: 200.334.151/01

Rechters: M.L.C.C. Lückers, M.J. van Cleef-Metsaars en Z. Gademan

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

In kort geding wordt een van de erven veroordeeld tot medewerking aan gedeeltelijke vrijgave uit een depot van meer dan 7 miljoen euro.

Sinds 2019 procederen de erfgenamen over de verdeling van de nalatenschap van erflater X. In de thans aanhangige bodemprocedure vordert gedaagde kort gezegd verdeling van de nalatenschap en vorderen eisers als tegenvordering namens de gemeenschap een schadevergoeding van gedaagde. In de bodemprocedure is in 2023 een tussenvonnis gewezen waarin onder meer is overwogen dat bij de verdeling van de registergoederen in de nalatenschap als uitgangspunt geldt 1/3 deel voor gedaagde en 2/3 deel voor eisers. Tijdens de bodemprocedure is in 2024 erflater Y overleden en haar erfgenamen eisers 2, 3 en 4, hebben haar nalatenschap zuiver aanvaard en de bodemprocedure in de plaats van Y overgenomen. Tot de nalatenschap van X behoorde onroerend goed dat na het overlijden van Y door partijen voor € 12.000.000 is verkocht. Dit bedrag staat in depot bij de notaris. Ook een ander bedrag van circa € 1.300.000 staat in depot. Gedaagde heeft het verzoek van eisers tot medewerking aan vrijgave van het voor hen bestemde deel van het depot afgewezen. De rechtbank heeft partijen dringend in overweging gegeven om vooruitlopend op het eindvonnis in de bodemprocedure voor het geschil over de verdeelposten nog € 1.000.000 in depot te houden bij de notaris en de overige gelden vast te verdelen naar rato van ieders aandeel in de nalatenschap. In onderhavig kort geding vorderen eisers dat gedaagde wordt verdeeld mee te werken aan de gedeeltelijke verdeling van het depot. De voorzieningenrechter geeft aan dat gedaagde zich verzet tegen de gedeeltelijke verdeling om eisers te bewegen zich neer te leggen bij de afwijzing in eerste aanleg van een door eisers in de bodemprocedure ingestelde vordering uit onrechtmatige daad. Gedaagde is bereid tot een minnelijke regeling maar eisers willen haar condities niet accepteren. Eisers geven aan dat de depotovereenkomst onder tijdsdruk is gesloten om te voorkomen dat de levering van het onroerend goed niet zou doorgaan. Gegeven de omvang van het gedeponeerde bedrag en het voor de deelgenoten nadelige verschil tussen de depotrente en de marktrente is de uitleg die gedaagde geeft aan de depotovereenkomst volstrekt onredelijk. De voorzieningenrechter sluit aan bij hetgeen in de bodemprocedure als schot voor de boeg is gegeven, en veroordeelt gedaagde tot medewerking aan gedeeltelijke vrijgave van € 7.325.277,28 aan eisers.

Instantie: Rechtbank Noord-Holland

Datum uitspraak: 04-11-2025

ECLI: ECLI:NL:RBNHO:2025:12738

Zaaknummer: C/15/367900 / KG ZA 25-487

Rechters: A.H. Schotman

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Verzoek tot opheffing van de verplichting tot vestiging vruchtgebruik ex artikel 4:29 BW wordt toegewezen.

Uit het huwelijk van erflaatster en verweerder zijn twee kinderen geboren. Reeds voor haar overlijden heeft erflaatster de echtelijke woning verlaten, en is zij ingetrokken bij verzoekster. Erflaatster heeft een echtscheidingsverzoek ingediend en bij testament verweerder en haar twee kinderen onderfd. Verzoekster is tot enig erfgenaam en executeur benoemd. Verzoekster verzoekt ex artikel 4:33 lid 2 aanhef en onder a BW om opheffing van de verplichting tot medewerking aan de vestiging van een vruchtgebruik ten behoeve van verweerder op de woning en de zich daarin bevindende inboedel. Als tegenverzoek verzoekt verweerder dat verzoekster tot vestiging daarvan wordt veroordeeld. De kantonrechter gaat voorbij aan het verweer dat verzoekster ten onrechte niet als executeur handelt, maar als erfgenaam omdat zij heeft verklaard dat zij het verzoek weliswaar als erfgenaam heeft gedaan, maar dat zij als executeur hetzelfde vindt. Ook het betoog van verweerder dat verzoekster geen belang heeft bij het verzoek slaagt niet. Wanneer bij de verdeling van de nog onverdeelde ontbonden huwelijksgoederengemeenschap de woning aan verzoekster wordt toebedeeld of aan derden wordt verkocht, heeft verzoekster er een belang bij dat de woning niet is bezwaard met een recht van vruchtgebruik. De kantonrechter geeft verder aan dat voor de omvang van de verzorgingsbehoefte ervan uit moet worden gegaan dat de langstlevende echtgenoot aanspraak kan maken op een passende voorziening, maar dat is niet hetzelfde als een aanspraak om onder alle omstandigheden het leefpatroon van voorheen voort te zetten. Het gaat hier om een vangnet voor het geval door een erflater of anderszins onvoldoende in de verzorging van diens echtgenoot is voorzien. Vast staat dat verweerder beschikt over de financiële middelen om de woning volledig in eigendom te verkrijgen door de helft van de waarde van de woning aan verzoekster als erfgenaam te vergoeden. Hier bestaat van de kant van verzoekster geen bezwaar tegen. De kantonrechter constateert dat daarmee tegemoet wordt gekomen aan de door verweerder aangevoerde argumenten om in de woning te kunnen blijven wonen. Er is daarom geen reden voor toepassing van het met het vruchtgebruik door de wetgever beoogde vangnet voor personen wier verzorging niet of onvoldoende gewaarborgd is. De slotsom is dan ook dat verweerder voor zijn verzorging geen behoefte heeft aan het vruchtgebruik. Verzoekster wordt verder niet-ontvankelijk verklaard in haar verzoek

om verweerder te veroordelen tot het voldoen van een vergoeding voor het gebruik van de woning.

Instantie: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 06-11-2025

ECLI: ECLI:NL:RBROT:2025:13013

Zaaknummer: 11777093 \ VZ VERZ 25-122

Rechters: P.G.J. van den Berg

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Rechtbank berekent legitimaire massa en legitieme portie.

Nadat gedaagde was veroordeeld om aan eiser bescheiden te verstrekken ter berekening van diens legitieme portie, heeft gedaagde de stukken via de notaris afgegeven. Vervolgens is het partijen niet gelukt om in onderling overleg de omvang van de legitieme portie vast te stellen, mede vanwege een meningsverschil over de waarde van de tot de nalatenschap behorende woning. De rechtbank volgt eiser dat de waardeverklaring die gedaagde inbrengt niet volstaat, en stelt zelf de waarde daarvan en de legitieme portie vast.

Instantie: Rechtbank Noord-Holland

Datum uitspraak: 08-10-2025

ECLI: ECLI:NL:RBNHO:2025:12745

Zaaknummer: C/15/351238 / HA ZA 24-196

Rechters: H.A. Pott Hofstede

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

A-G Bartels concludeert o.m. dat kennis van de executeur niet wordt toegerekend aan de erfgenaam, zelfs als deze een volmacht heeft gegeven en dat schulden wegens vooroverlijden weliswaar veelal geen onverwachte schulden zijn, maar dat anders mogelijk is.

A-G Bartels concludeert in de zaak die eerder aan bod kwam onder ERF 2025-0293. In de lezenswaardige conclusie geeft de A-G eerst een helder overzicht van het kader aan de hand waarvan een artikel 4:194a BW-beroep moet worden beoordeeld. Vervolgens geeft hij aan dat daaruit volgt dat schulden die een erfgenaam in het kader van zijn verzoek op grond van artikel 4:194a lid 1 BW ten grondslag legt, afzonderlijk moeten worden beoordeeld. Als er bijvoorbeeld vijf verschillende schulden worden opgevoerd waarvan de erfgenaam stelt dat dit alle onverwachte nalatenschapsschulden zijn, en de rechter oordeelt dat slechts een van die schulden als zodanig kan worden gekwalificeerd, dan zal hij het verzoek om de nalatenschap alsnog beneficiair te mogen aanvaarden, moeten toewijzen. Toewijzing van het verzoek heeft tot gevolg dat de erfgenaam, nadat hij beneficiair heeft aanvaard, niet meer verplicht wordt om de schulden van de nalatenschap waaronder schulden die hij (al dan niet ten tijde van de zuivere aanvaarding) kende of behoorde te kennen ten laste van zijn privévermogen te voldoen. Daarna vraagt Bartels zich af of de erven belang hebben bij hun cassatieberoep. Uit de feiten die het hof heeft vastgesteld blijkt dat verweerster pas op 13 juli 2022 op de hoogte is gebracht van de vordering die de erven pretenderen te hebben op de nalatenschap op grond van het feit dat de erflater in de periode dat zij het vruchtgebruik had ten aanzien van de twee panden, heeft nagelaten om de huurders jaarlijks huurverhogingen op te leggen. Eerder was zij van deze vordering niet op de hoogte. Het hof heeft vastgesteld dat een van de verzoekers in april 2022 heeft gebeld met een executeur om melding te doen van het achterstallig onderhoud. De A-G geeft aan dat, zo de klachten die betrekking hebben op de toerekening van kennis van de executeur aan verweerster (op grond van de door haar gegeven machtiging (relatie volmachtgever-gevolmachtigde)) al mochten slagen, dan geldt dat die kennis in april 2022 uitsluitend betrekking had op het gestelde achterstallig onderhoud en de (overige) afwikkeling van het vruchtgebruik, niet op het nalaten om jaarlijks huurverhogingen op te leggen. De A-G vermeldt dat het hof heeft overwogen: '6.17. (...) Voor het gestelde onjuist beheer geldt dit a fortiori: gesteld noch gebleken hoe verweerster dit eerder wist dan wel had

behoren te weten. Voor beide (categorieën) aanspraken geldt dat steeds sprake is van een onverwachte schuld voor verweerster, waar op zich één onverwachte schuld al voldoende is om een (tijdig gedaan) beroep op artikel 4:194a BW te rechtvaardigen. (...) Het moet er voor worden gehouden dat [verweerster] vóór 2 juni 2022 geen kennis had dan wel behoorde te hebben van de uit het vruchtgebruik van erflaatster voortvloeiende (gestelde) nadere schulden tot afgifte van (substantiële) geldbedragen als in de tussenbeschikking en hiervoor gepasseerd. Dit geldt derhalve zowel voor de aanspraken rechtstreeks uit de akte (gelden/obligaties) als voor de later geformuleerde aanspraken samenhangend met het vruchtgebruik (schadevergoeding uit onjuist beheer), terwijl onbekendheid met één categorie aanspraak al voldoende is om een beroep te kunnen doen op artikel 4:194a BW. (...).'

Daarmee staat – zo de A-G – vast dat verweerster en ook de executeur pas op 13 juli 2022 op de hoogte zijn gebracht van de vordering van de erven met betrekking tot het niet hebben opgelegd van huurverhogingen door de erflater/vruchtgebruiker, en de (beweerdelijke) schuld die uit deze vordering kan ontstaan in elk geval moet worden gekwalificeerd als een onverwachte schuld. De conclusie kan geen andere zijn dan dat verweerster haar verzoek tijdig heeft ingediend en dat het dictum van de eindbeschikking in stand dient te blijven. Dit leidt volgens A-G Bartels tot de slotsom dat het cassatieberoep faalt bij gebrek aan belang.

Voor het geval de Hoge Raad dit oordeel niet volgt, bespreekt de A-G vervolgens de diverse cassatiemiddelen waarvan hier kortheidshalve alleen een passage over de toerekening van kennis van de executeur aan de erfgenaam wordt vermeld. Uit de parlementaire geschiedenis volgt duidelijk dat de kennis van de executeur niet wordt toegerekend aan de erfgenaam, waar het gaat om het tijdstip van de ontdekking van de schuld als bedoeld in artikel 4:194a lid 1 BW. Vervolgens gaat de A-G in op de vraag of het feit dat de erfgenaam/verweerster ook een volmacht aan de executeur heeft verleend hier verandering in brengt. Hij geeft aan dat wanneer we er veronderstellenderwijs van uitgaan dat bij volmacht sprake is van een verdergaande toerekening van kennis, het de vraag is of de bescherming van de erfgenaam die de minister voor ogen stond geheel wordt overschreven, ter zijde wordt gesteld, doordat aan de executeur dubbelop een vertegenwoordigingsbevoegdheid tot het verrichten van beheershandelingen is verleend. De vraag moet wat hem betreft ontkennend worden beantwoord. Gelet op de ratio van artikel 4:194a BW, in welk licht ook de niet-toerekening van kennis van de executeur moet worden gezien, acht de A-G het niet passend om aan te nemen dat voor zover het gaat om kennis die niet zou worden toegerekend aan de erfgenaam als er geen volmacht was verleend, nu mogelijk wel zou kunnen worden toegerekend. Een eventuele ruimere kennistoerekening kan wat de A-G betreft alleen aan de orde zijn als het gaat om de extra bevoegdheden die aan de executeur zijn toegekend.

Verder gaat de A-G in op klacht die er in de kern op neerkomt dat het hof heeft miskend dat

de wetgever voor ogen heeft gestaan dat een aanspraak op de nalatenschap uit hoofde van een nalatenschap van een eerder overleden partner nooit een onverwachte schuld kan zijn in de zin van artikel 4:194a BW. Dit betoog gaat uit van een verkeerde lezing van de wetsgeschiedenis. De A-G geeft aan dat de in de klacht weergegeven uitlatingen (onder nr. 5.27 van de conclusie) betrekking hebben op het destijds voorgestelde artikel 4:192 lid 1 BW en niet op het toen voorgestelde artikel 4:194a BW. Bovendien blijkt uit die uitlatingen duidelijk dat de minister op Kamervragen heeft geantwoord dat bij schulden als gevolg van het overlijden van een eerdere partner veelal geen sprake zal zijn van een onverwachte schuld, maar dat er zich situaties kunnen voordoen waarin daarvan wel sprake is.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 07-11-2025

ECLI: ECLI:NL:PHR:2025:1211

Zaaknummer: 25/01879

Rechters: S.E. Bartels

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

De voorzieningenrechter veroordeelt drie erfgenamen tot medewerking aan de verkoop en levering van onroerend goed aan mede-erfgenaam.

Eiser en de drie gedaagden zijn broers en zussen van elkaar. Samen met drie andere broers en zussen zijn zij erfgenaam in de nalatenschap van hun in 2001 overleden vader. Zij hebben de nalatenschap zuiver aanvaard. Tot de nalatenschap behoren twee panden. De erfgenamen hebben door de jaren heen diverse procedures gevoerd over de nalatenschap die er uiteindelijk toe hebben geleid dat ter gelegenheid van de mondelinge behandeling in augustus 2025 bij het gerechtshof partijen overeenstemming hebben bereikt en afspraken hebben gemaakt over de verkoop van de panden. Eiser koopt de panden voor een koopprijs van 680.000 kosten koper. Eiser vordert de veroordeling van gedaagden tot medewerking aan die levering. In geschil is mede ten overstaan van welke notaris de levering moet plaatsvinden. De notaris van de augustus-overeenkomst weigert medewerking, o.m. omdat diverse nota's onbetaald zijn gebleven. Gedaagden hebben bezwaar tegen de als alternatief door eiser aangedragen notaris omdat hij reeds eerder bij de nalatenschap betrokken was. Volgens de voorzieningenrechter hebben gedaagden niet concreet gemaakt waarom dat zou moeten betekenen dat dit kantoor niet het transport op correcte wijze kan verzorgen. Dat er iets aan de onafhankelijkheid of onpartijdigheid zou schorten is volstrekt niet onderbouwd. De voorzieningenrechter ziet dan ook geen reden waarom het door eiser aangedragen notariskantoor het transport niet kan verzorgen. De keuze voor dit kantoor door eiser geeft geen in rechte te respecteren grond aan gedaagden om hun medewerking aan de transactie (de ondertekening van de koopovereenkomst en de medewerking aan de levering) te weigeren. De al dan niet overeengekomen waarborgbepaling was naar het oordeel van de voorzieningenrechter niet noodzakelijk, aangezien partijen in augustus 2025 hebben afgesproken dat betaling van de koopprijs, en dus plaatsing daarvan in het depot bij de notaris, ruim vóór de levering van de panden zou plaatsvinden. Eiser zou de koopprijs uiterlijk op 28 september 2025 storten terwijl levering nadien, uiterlijk op 1 november 2025, zou plaatsvinden. Partijen spraken dus eigenlijk af dat er pas geleverd zou worden na storting van de koopprijs door eiser, die in depot zou blijven bij de notaris. Ter zitting heeft eiser desgevraagd bevestigd dat dat inderdaad de afspraak was en dat dat nog steeds de afspraak is, alleen dat er gelet op het verstrijken van de tijd door weigering van medewerking van

gedaagden, nieuwe data moeten worden bepaald. In dit licht bezien is een waarborgbepaling in de koopovereenkomst overbodig. Dit kan dan ook voor gedaagden geen reden vormen voor het weigeren van het ondertekenen van de koopovereenkomst. Gedaagden stellen verder dat reeds voor augustus 2025 was afgesproken dat in de koopakte, kort gezegd, zou worden opgenomen dat de koper zich ervan bewust was dat sprake is van afwikkeling van de nalatenschap van de vader en dat het vanwege reeds lang bestaande verschillen van inzicht onder de erven mogelijk was dat de rechter eraan te pas moest komen om de koopovereenkomst te bekrachtigen en vonnis te wijzen over de transactie- en overdrachtsdatum. Volgens de voorzieningenrechter is het ontbreken van die bepaling geen grond voor gedaagden om medewerking te weigeren omdat de august 2025-afpraak die overbodig maakte. Ook de overige bezwaren wijst de voorzieningenrechter af. Ook een individueel verweer van een van gedaagden in verband met een ten behoeve van eiser aangegane geldleningsovereenkomst wijst de voorzieningenrechter af. Gedaagden worden veroordeeld tot medewerking.

Instantie: Rechtbank Den Haag

Datum uitspraak: 07-11-2025

ECLI: ECLI:NL:RBDHA:2025:20956

Zaaknummer: 691553 / KG ZA 25-909

Rechters: H.J. Vetter

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

***Voor vermindering van een begunstiging bij sommenverzekering
volstaat een verklaring en is geen vordering in rechte vereist.***

Na de conclusie van de A-G, waarover ERF 2025-0530, verwerpt de Hoge Raad het beroep in de zaak onder ERF 2024-0469. Het eerste middel stelt dat het hof miskent dat artikel 4:216 BW (ook in onderling verband gezien met art. 4:120 lid 4 BW en art. 4:127 BW en de overige bepalingen van Boek 4 BW) geen andere uitleg toelaat dan dat een door de rechter benoemde vereffenaar hetgeen uit de nalatenschap aan een legataris is uitgekeerd, binnen drie jaar na ontvangst van die uitkering in rechte kan terugvorderen en dat, als hij dat niet binnen deze termijn heeft gedaan, dit recht van rechtswege vervalt. De Hoge Raad geeft o.m. aan dat een termijn van drie jaar voor vermindering zoals genoemd in artikel 4:127 BW, overeen komt met de termijnen voor terugvordering en verhaal als genoemd in artikel 4:216 BW en artikel 4:220 lid 3 BW, waarnaar wordt verwezen in artikel 4:120 lid 4, tweede zin, BW. Noch de tekst noch de wetsgeschiedenis van artikel 4:120 BW, artikel 4:127 BW, artikel 4:216 BW en artikel 4:220 lid 3 BW bevat enige aanwijzing voor de gedachte dat deze termijnen vergen dat binnen drie jaar door het instellen van een eis in rechte aanspraak wordt gemaakt op het bedrag van de vermindering, de terugvordering of het verhaal. Gegeven dat voor de gevolgen van inkorting of vermindering van een begunstiging bij een sommenverzekering een eigen regeling is getroffen in artikel 4:127 BW, moet worden aangenomen dat is beoogd om in artikel 4:128 BW een nadere uitwerking te geven aan de gevallen, bedoeld in artikel 4:126 lid 2 onder a en c BW, en dat de verwijzing in artikel 4:128 BW naar artikel 4:126 lid 2 onder b BW op een misslag berust. Een tweede onderdeel betreft de vraag naar welk moment moet worden beoordeeld of de aanwijzing van een begunstigde bij een levensverzekering wordt aangemerkt als een gift. Het hof oordeelde dat dit moet naar het moment van overlijden van de erflater. De Hoge Raad verwijst naar artikel 7:186 lid 2 BW en artikel 7:188 lid 1 BW en vervolgt dan met de overweging dat uit de wetsgeschiedenis blijkt dat een handeling, om als gift te kunnen worden gekwalificeerd, niet slechts de strekking van verrijking dient te hebben, maar ook dient te zijn uitgevoerd of te hebben geleid tot een mogelijkheid voor de begunstigde om aanspraak te maken op de met de gift gemoeide prestatie. Met betrekking tot levensverzekering is in dit verband opgemerkt dat het gebruikelijk is dat een derde die als begunstigde is aangewezen, de aanwijzing tijdens het leven van de verzekeringnemer niet kan aanvaarden zonder diens

toestemming. Zolang de verzekeringnemer alle touwtjes nog in handen houdt, strekt de aanwijzing van de begunstigde volgens de wetsgeschiedenis nog niet tot diens verrijking; zodra echter de begunstigde tot aanvaarding kan overgaan, verkrijgt de aanwijzing alsnog de bedoelde strekking. De regel dat nog geen sprake kan zijn van een gift zolang de begunstigde nog geen aanspraak heeft op de prestatie en daarop ook nog geen aanspraak kan maken, betekent niet dat anders dan het hof kennelijk tot uitgangspunt heeft genomen de beoordeling of de handeling strekt tot verrijking van een ander (zoals bedoeld in art. 7:186 lid 2 BW), respectievelijk de aanwijzing van een begunstigde bij een sommenverzekering geschiedt ter nakoming van een verbintenis anders dan een uit schenking (zoals bedoeld in art. 7:188 lid 1 BW), moet geschieden naar het moment van overlijden van de erflater. Deze beoordeling moet geschieden met inachtneming van alle relevante feiten en omstandigheden, ook voor zover die zich hebben voorgedaan vóór het tijdstip waarop de begunstigde aanspraak heeft of kan maken op de prestatie.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 14-11-2025

ECLI: ECLI:NL:HR:2025:1687

Zaaknummer: 24/03526

Rechters: M.V. Polak, C.E. du Perron, A.E.B. ter Heide, S.J. Schaafsma en F.R. Salomons

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Rechtbank wijst diverse vorderingen tegen vereffenaar in nalatenschap van erflater die betrokken was bij diverse vastgoedprojecten af.

De in 2019 overleden erflater was betrokken bij diverse vastgoedprojecten, in welk kader eiser stelt gelden aan erflater ter beschikking te hebben gesteld. De broer van erflater heeft de nalatenschap beneficiair aanvaard. Gedaagde is tot executeur benoemd en heeft in die hoedanigheid een deel van de vorderingen van eiser jegens erflater erkend. Gedaagde is op eigen verzoek benoemd tot vereffenaar. Eiser vordert o.m. betaling van 25% van de projectenwinsten althans vaststelling van zijn vordering in de vereffening op een bedrag ter hoogte van 25% van de projectwinsten. Die vordering wordt afgewezen, omdat een schuldeiser volgens artikel 4:223 lid 1 BW gedurende de vereffening niet bevoegd is zijn vordering op goederen van de nalatenschap ten uitvoer te leggen. De rechtbank stelt de vordering van eiser op de nalatenschap uit hoofde van de projectwinst vast op het in deze procedure door de vereffenaar erkende bedrag. De rechtbank wijst ook de gevorderde rekening en verantwoording af. Een juridische grondslag voor een dergelijke verplichting ontbreekt. De vordering van eiser om informatie te verstrekken op grond van artikel 843a (oud) Rv wijst de rechtbank ook af. Eiser heeft het rechtmatig belang bij de gevorderde stukken/financiële verantwoording niet toegelicht. Hetzelfde lot treft de vordering om de vereffenaar te veroordelen om te gehangen en te gedogen dat de bij de notaris beslagen gelden worden betaald aan eiser. Eiser legt aan die vordering ten grondslag dat hij schade heeft geleden, omdat de vereffenaar ten onrechte verrekening heeft geweigerd waardoor eiser minder van de verkoopopbrengst heeft ontvangen. Eiser stelt dat zijn schadevergoedingsvordering een boedelvordering op de nalatenschap is. Deze vordering stuit – zo de rechtbank – af op de artikelen 4:223 en 4:224 BW.

Instantie: Rechtbank Noord-Holland

Datum uitspraak: 22-10-2025

ECLI: ECLI:NL:RBNHO:2025:11847

Zaaknummer: /15/351922 / HA ZA 24-240

Rechters: N. Boots

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Nietig betekeningsexploit omdat er geen sprake is van betekening aan de gezamenlijke erfgenamen zonder vermelding van hun namen en woonplaatsen ex artikel 5 lid 6 Rv SM.

Bij een betekening van een verzoekschrift aan de erfgenamen moeten hun namen en woonplaatsen worden vermeld. Betekening aan de gezamenlijke erfgenamen zonder vermelding van hun namen en woonplaatsen is alleen mogelijk in de in artikel 5 lid 6 Rv SM vermelde gevallen en op de daarin genoemde wijzen. Van een of meer van die gevallen is geen sprake. Omdat niet alle erfgenamen zijn verschenen is eiser door de rolrechter in de gelegenheid gesteld om op de rol van 19 augustus 2025 alsnog een opgave te doen van de namen en adressen van alle erfgenamen, opdat daarna alsnog een correcte betekening kan plaatsvinden. Eiser heeft van die gelegenheid geen gebruik gemaakt, althans uit de door hem overgelegde stukken blijken niet de namen en/of de adressen van alle erfgenamen. De conclusie uit het voorgaande is dat er ex artikel 92 Rv SM sprake is van een nietig betekeningsexploit. Eiser zal daarom in zijn vordering niet-ontvankelijk worden verklaard. Ten overvloede wordt opgemerkt dat de betekeningsvoorschriften van artikel 5 lid 6 Rv SM niet kunnen worden 'opgerekt' (zie ECLI:NL:HR:2013:BY9084 ten aanzien van vergelijkbaar NL art. 53 en 54 Rv). Wanneer de erfgenamen niet bekend zijn, kan via artikel 4:204 BW SM om benoeming van een vereffenaar over de nalatenschap worden verzocht en kan het verzoekschrift vervolgens aan deze vereffenaar worden betekend.

Instantie: Gerecht in eerste aanleg van Sint Maarten

Datum uitspraak: 28-10-2025

ECLI: ECLI:NL:OGEAM:2025:108

Zaaknummer: SXM202500117

Rechters: J.R. Veerman

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Notaris was voldoende alert bij beoordeling wilsbekwaamheid, ging af op eigen beoordeling die werd bevestigd door een door zus van onderfde zoon overgelegd rapport.

Anders dan de tuchtrechter in eerste aanleg – voor de feiten zie ERF 2025-0262 – is het tuchthof van oordeel dat de notaris die in december 2023 het gewijzigde testament van erflater passeerde, daarbij niet onzorgvuldig heeft gehandeld. Bij de beoordeling van de wilsbekwaamheid is de notaris in kwestie afgegaan op een voorafgaand door de zus van klager overgelegde verklaring van een arts over de wilsbekwaamheid van erflater. Klager en zoon van erflater, die in dat testament is onderfd, verwijt de notaris, onder meer, dat zij haar zorgplicht heeft geschonden omdat zij de wilsbekwaamheid van erflater onvoldoende zorgvuldig heeft beoordeeld en onvoldoende heeft gewaakt voor een vrije wilsvorming van erflater. Het hof volgt de notaris in het verweer dat de beoordeling van de wilsbekwaamheid van erflater in eerste instantie aankomt op de eigen waarneming van de notaris die daarbij een redelijke beoordelingsvrijheid toekomt. Ook heeft de notaris naar voren gebracht dat zij, gelet op de hoge leeftijd van erflater die woonachtig was in een zorgcentrum waarbij er sprake was van een beschermingsbewind, eerst een onderzoek wilde van een arts waarbij de wilsbekwaamheid van erflater zou worden onderzocht. Nadat het verslag hierover beschikbaar was, heeft de notaris op 22 december 2023 met erflater een gesprek onder vier ogen van ruim een uur gehad. In dat gesprek zijn open vragen gesteld waarbij de consequentheid van de uitspraken van erflater voortdurend is gecontroleerd. De notaris heeft bij die gelegenheid ook uitvoerig getoetst of er sprake was van onbehoorlijke beïnvloeding. Erflater heeft duidelijk en bij herhaling aangegeven dat daarvan geen sprake was. Op basis van dit gesprek was de notaris van oordeel dat er sprake was van de vereiste wilsbekwaamheid, hetgeen overeenstemde met het verslag van de specialist ouderengeneeskunde. Ook een in volgend gesprek was erflater wederom in staat om met duidelijke en begrijpelijke motieven aan te geven waarom hij de wil had tot wijziging van zijn testament. Deze waren exact gelijk aan hetgeen erflater tijdens de eerste bespreking kenbaar had gemaakt. Het testament is vervolgens in het geheel voorgelezen waarbij bij iedere passage aan erflater is gevraagd of de inhoud overkwam met diens wens. Bovendien betrof de wijziging enkel de onterving van klager, waar diens kinderen als in zijn plaats werden benoemd. Van enige bevoordeling van de

zus was geen sprake. Naar het oordeel van het hof heeft de notaris daarmee in voldoende mate aannemelijk gemaakt dat zij bij de beoordeling van de wilsbekwaamheid van erflater de vereiste zorgvuldigheid in acht heeft genomen en dat zij op haar eigen waarneming heeft mogen vertrouwen. De inhoud van het rapport van de specialist ouderengeneeskunde ondersteunt de eigen waarneming van de notaris. Ook de klacht dat de notaris onvoldoende alert zou zijn geweest op het waarborgen van de vrije wilsvorming is naar het oordeel van het hof ongegrond. De notaris heeft verklaard dat zij in twee afzonderlijke gesprekken, buiten de aanwezigheid van derden, uitgebreid met erflater heeft gesproken over de door erflater gewenste wijziging van zijn testament, zijn beweegredenen en dat hij consequent en helder heeft verklaard, waarvan het hof uitgaat.

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 04-11-2025

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2025:2898

Zaaknummer: 200.353.126/01 NOT

Rechters: J.W.M. Tromp, J.H. Lieber en J.A.H. Bruggemann

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Legataris hoeft contant geld in inboedelkist niet terug te betalen aan erfgenaam.

Erflaatster heeft haar broer tot enig erfgenaam benoemd en aan diverse personen legaten toegekend, waaronder aan gedaagde een legaat van € 5.000. Verder heeft gedaagde krachtens legaat uit de inboedel een kist gekregen. In die kist bleek € 5.000 aan contanten te zitten. In het geschil of gedaagde die contanten aan de enig erfgenaam van de inmiddels overleden broer/eiseres moet terugbetalen, oordeelt de kantonrechter dat dit niet hoeft. De kantonrechter legt dat uit aan de hand van artikel 4:46 BW. Erflaatster heeft haar broer tot enig erfgenaam benoemd en hem de bevoegdheid toegekend een keuze te maken uit de inboedel van goederen die hij voor zichzelf als aandenken wil hebben. Verder heeft erflaatster in haar testament bepaald dat na haar overlijden alleen een aantal door haar specifiek genoemde personen in haar woning mogen komen zolang de woning nog niet helemaal is ontruimd. Als de bepalingen van het testament in samenhang worden gelezen kan hieruit worden afgeleid dat het de bedoeling van erflaatster was dat alles wat zich in haar woning bevond, toekomt aan de specifiek door haar genoemde personen, onder wie gedaagde, en dus niet aan haar broer, behalve eventuele uitgekozen aandenkens. Verder is van belang dat gedaagde heeft gesteld dat erflaatster haar meermalen heeft verteld dat er geld in de koffer zat en dat ze wilde dat de koffer met het geld bij gedaagde terecht zou komen. Dit heeft eiseres niet betwist. De kantonrechter legt het testament daarom zo uit dat ook alle contanten die zich in de woning van erflater bevonden gelegateerd zijn aan de in het testament genoemde personen. Het contante geldbedrag van € 5.000 komt daarom niet toe aan de broer en dus ook niet aan eiseres.

Instantie: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 31-10-2025

ECLI: ECLI:NL:RBROT:2025:13049

Zaaknummer: 11526108 CV EXPL 25-2450

Rechters: M. Fiege

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

In verband met niet vastgestelde vorderingen van kinderen op erflater weigert notaris terecht medewerking aan verblijfsbeding ten gunste van nieuwe partner.

De in 2023 overleden A laat drie kinderen achter. Zij zijn geboren uit zijn eerste huwelijk met echtgenote B. Echtgenote B is in 2005 vooroverleden. A laat verder zijn informele partner X achter. De kinderen hebben in verband met het overlijden van hun moeder B een tijdens leven niet-opeisbare vordering op A gekregen waarvan de hoogte nimmer is vastgesteld. A heeft de kinderen en X tot erfgenamen benoemd. X is tevens benoemd tot executeur/afwikkelingsbewindvoerder. Alle erfgenamen hebben beneficiair aanvaard. X heeft een ruimschoots-toereikend verklaring afgelegd. Nadat overeenstemming leek te bestaan omtrent de vaststelling van de vordering van de kinderen op A, starten zij procedure waarin zij dit in rechte vorderen. X verzoekt de notaris de akte van levering van de woning op te maken ter uitvoering van het in het door haar met A gesloten samenlevingscontract opgenomen verblijfsbeding. De notaris weigert vooralsnog zijn medewerking omdat het risico bestaat dat de kinderen geen verhaalsmogelijkheden meer hebben als de woning aan X zou worden geleverd op grond van het verblijfsbeding. Anders dan klaagster X, meent de tuchtrechter dat die weigering terecht is. De functie van notaris in het rechtsverkeer verplicht hem onder bijzondere omstandigheden ook tot een zekere zorg voor de belangen van derden die mogelijk betrokken zijn bij de door zijn cliënten van hem verlangde ambtsverrichtingen. Deze zorgplicht kan ertoe leiden dat de notaris gegronde redenen heeft als bedoeld in artikel 21 lid 2 Wna om de van hem gevraagde dienst te weigeren of op te schorten. Verleent hij de gevraagde dienst toch, dan kan dit zijn civielrechtelijke aansprakelijkheid jegens de betrokken derde(n) meebrengen. De tuchtrechter is met de notaris van oordeel dat het *Novitaris*-arrest van toepassing is. De notaris moest volgens deze maatstaf onderzoek verrichten en beoordelen of de rechten van de dochters een beletsel moesten vormen om tot levering van de woning over te kunnen gaan. Uit de stukken en de mondelinge behandeling blijkt dat de notaris dit enkel heeft onderzocht aan de hand van de mogelijke overwaarde in de woning. Er is niet onderzocht over welke liquide middelen de nalatenschap nog meer beschikt. De kamer acht dit onderzoek wat summier en stelt vast dat de notaris geen heel actieve houding heeft aangenomen. Dit is echter onvoldoende voor het aannemen van tuchtrechtelijk verwijtbaar

handelen. Dit mede omdat in deze procedure niet in geschil is dat er buiten de (over)waarde in de woning geen relevante middelen zijn. Het (deels) onttrekken van de woning aan de nalatenschap kan de (verhaals)positie van de dochters dus aanzienlijk beïnvloeden. Eerst moet de vordering van de dochters worden vastgesteld voordat het verblijfsbeding van klaagster kan worden geëffectueerd en de akte van verdeling kan worden opgemaakt. Zolang deze vordering niet vaststaat, kan de notaris niet vaststellen – mede gezien het grote verschil tussen de inschatting van de omvang van de aanspraak van de dochters – dat hun belangen als derden niet worden geschaad bij het passeren van de akte. Het vaststellen van die vordering is niet iets dat de notaris kan doen en ook niet iets waar de notaris invloed op kan uitoefenen. Dat de vordering van de dochters nog niet is vastgesteld, komt voort uit het feit dat de afwikkeling van de nalatenschap van hun moeder B nimmer heeft plaatsgevonden. Het overlijden van hun moeder werkt door in het overlijden van hun vader A. Dat de vordering van de dochters nog niet is vastgesteld, komt omdat klaagster X en de dochters hierover in geschil zijn geraakt. De notaris kan dus niet verder met de afwikkeling van de nalatenschap van erflater. Dit kan hem dan ook niet worden verweten. Het is niet zo, zoals klaagster X stelt, dat de uitleg die de dochters geven aan het beding ter waardering van de woning en hun overige standpunten zodanig evident onjuist zijn, dat de notaris hieraan voorbij had moeten gaan en uitvoering had moeten geven aan de door klaagster X voorgestane verdeling.

Instantie: Kamer voor het notariaat in het ressort Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 27-08-2025

ECLI: ECLI:NL:TNORARL:2025:28

Zaaknummer: C/05/447757 KL RK 25-21, C/05/447758 KL RK 25-22 en C/05/447760 KL RK 25-23

Rechters: M.J.C. van Leeuwen, C.G. Zijerveld en V. Oostra

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Het gerecht oordeelt dat eiseres ontvankelijk is in haar vordering tot terugbetaling van door erflaatster geleende gelden.

De in 2024 overleden erflaatster heeft in haar Arubaans testament haar onder curatele gestelde dochter tot enig erfgenaam benoemd voor wat betreft de Arubaanse bezittingen en een testamentair bewind ingesteld. In een te Marokko opgesteld testament heeft erflaatster betrokkene tot enig erfgenaam benoemd. De zaak draait om het vaststellen van de omvang van mede door eiseres aan erflaatster geleende gelden, reden waarom de erven in rechte zijn betrokken. Interessant is dat curator X aanvoert dat eiseres niet-ontvankelijk in de hoofdzaak moet worden verklaard in de vorderingen tegen de dochter in persoon, omdat hij haar curator en bewindvoerder op grond van artikel 1:441 BW is. Het Gerecht overweegt dat er geen sprake is van bewind in de zin van voormeld wetsartikel, maar van testamentair bewind als bedoeld in artikel 4:153 BW. Mogelijk is er een misverstand omdat X enige tijd provisioneel bewindvoerder is geweest voordat hij tot curator werd benoemd. Wat de inhoudelijke kant betreft heeft te gelden dat eiseres stelt dat de dochter niet de enige erfgenaam hoeft te zijn. Er kunnen andere erfgenamen zijn en zij verwijzen naar het Marokkaanse testament waarin immers betrokkene ook als erfgenaam is benoemd. Vandaar dat de gezamenlijke erven in rechte zijn betrokken en er helemaal geen vordering is ingesteld tegen de dochter in persoon. Verder overweegt het gerecht dat eiseres in deze procedure vastgesteld wil zien dat zij geld heeft uitgeleend aan erflaatster en dat de nalatenschap dit moeten terugbetalen. Voor haar is niet van belang wie precies de erfgenamen zijn als het Gerecht, na correcte oproeping, maar kan vaststellen dat zij een vordering op de nalatenschap hebben en om welk bedrag het gaat. Dat is ook precies wat de taak van het Gerecht is in deze procedure. In de inmiddels aanhangige andere bodemprocedure bij dit Gerecht, waarin betrokkene als eiseres optreedt, kan nader worden vastgesteld wie de erfgenamen zijn. Eiseres is wel ontvankelijk in haar vordering tegen de erven. Vervolgens stelt het gerecht de omvang van de vordering vast en veroordeelt de erven tot betaling.

Instantie: Gerecht in Eerste Aanleg van Aruba

Datum uitspraak: 05-11-2025

ECLI: ECLI:NL:OGEAA:2025:341

Zaaknummer: A.R. AUA202404124

Rechters: A.J.J. van Rijen

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Erflaatster kon slechts over deel gelegateerd goed beschikken, het andere deel moet de legataris overnemen tegen getaxeerde waarde.

Aan eiseres is door moeder/erflaatster een woning en inboedel gelegateerd zonder dat de waarde hoeft te worden ingebracht. Moeder heeft haar aandeel in de woning aan eiseres gelegateerd en niet in geschil is dat eiseres tijdig aanspraak heeft gemaakt op afgifte van dit legaat. Dit betekent dat het legaat moet worden afgegeven. Omdat erflater en erflaatster waren getrouwd in gemeenschap van goederen, en erflaatster voor 1/8e deel erfgenaam is van erflater, kon zij bij testament beschikken over 9/16e deel van de woning. Dit 9/16e onverdeelde aandeel heeft zij gelegateerd aan eiseres. Eiseres hoeft op grond van het testament van erflaatster niet voor dit aandeel te betalen. Wel moet zij de kosten voor afgifte van het legaat betalen. Het overige 7/16e aandeel (waarover erflaatster niet bij testament kon beschikken) moet worden verdeeld. Eiseres wil dit gedeelte toegedeeld krijgen. Voor dit gedeelte moet zij wel betalen. Uit de door eiseres in het geding gebrachte taxatie blijkt de waarde van de woning en geen van de erfgenamen heeft zich tegen deze taxatiewaarde verzet. Het 7/16e aandeel in de woning zal dus aan eiseres worden toegedeeld, onder de verplichting om 7/16e deel van die waarde te voldoen aan de nalatenschap.

Instantie: Gerecht in Eerste Aanleg van Aruba

Datum uitspraak: 05-11-2025

ECLI: ECLI:NL:OGEAA:2025:338

Zaaknummer: AUA202204144

Rechters: J. Brandt

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Erfgenaam wordt gemachtigd woning te gelde te maken, terwijl hij diezelfde woning reeds jaren eerder heeft verkocht en geleverd, waartoe hij destijds niet bevoegd was.

Eiser heeft een woning verkocht en geleverd aan een derde. De koopsom is betaald op de kwaliteitsrekening van de notaris/gedaagde. De notaris heeft de akte van levering gepasseerd. De notaris heeft de koopsom niet doorbetaald omdat bij hem onduidelijkheid is ontstaan over de beschikkingsbevoegdheid van eiser. Na de levering heeft de notaris namelijk een eindvonnis ontvangen van het gerecht van januari 2017 waaruit blijkt dat de woning op die datum onderdeel uitmaakte van de nalatenschap van de vader van eiser (hierna: eiser sr). Eiser sr had ten tijde van zijn overlijden een echtgenote en in ieder geval vier kinderen, onder wie eiser. Het gerecht geeft vervolgens het feitenrelaas weer dat aan dat eindvonnis is voorafgegaan en waarover eiser de notaris niet had ingelicht. Kort en goed was de woning aan een broer toegedeeld, en was bepaald dat het vonnis in plaats van de leverings-verdelingsakte kon worden ingeschreven. Dit is niet gebeurd binnen de daarvoor door het gerecht bepaalde termijn. Eiser heeft vervolgens in 2017 aan zijn broer laten weten de woning te willen overnemen. Het voorgaande brengt mee dat de woning nog steeds in een gemeenschap valt waarvan eiser een van de deelgenoten is. Eiser heeft daarom geen recht op betaling van de koopsom zoals hij vordert. Thans vordert eiser een verklaring voor recht dat hij door een wilsuiking in 2017 de woning conform de uitspraak van het gerecht toebedeeld heeft gekregen en als gevolg daarvan (enig) eigenaar van de woning is geworden en daarom beschikkingsbevoegd was om de woning aan koper over te dragen. Eiser wordt niet-ontvankelijk in die vordering verklaard omdat niet alle belanghebbenden in de procedure zijn betrokken. Het gerecht machtigt eiser wel om de woning te gelde te maken als bedoeld in artikel 3:174 BW BES. Dat kan worden toegewezen omdat de inmiddels ontstane impasse met de koper die de koopsom voor de woning reeds heeft betaald en aan wie de woning is geleverd naar het oordeel van het gerecht heeft te gelden als een gewichtige reden als bedoeld in artikel 3:174 BW BES. Deze te verstrekken machtiging maakt eiser in ieder geval beschikkingsbevoegd tot de (al verrichte) levering waarmee de woning aan de koper wordt overgedragen.

Instantie: Gerecht in eerste aanleg van Bonaire, Sint Eustatius en Saba

Datum uitspraak: 29-10-2025

ECLI: ECLI:NL:OGEABES:2025:55

Zaaknummer: BON202500104

Rechters: R.P.P. Hoekstra

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Notaris wordt veroordeeld om aan de ex-echtgenoot/eisers van hertrouwde erflater stukken over te leggen.

Ter zitting is stilgestaan bij de vraag of eiseres haar vordering in dit kort geding niet (mede) tegen de weduwe (als wettelijk vertegenwoordigster van de enig erfgenaam van erflater) had moeten richten en niet (uitsluitend) tegen de notaris. De rechter heeft daarbij ook gewezen op artikel 142 Rv, dat de mogelijkheid biedt om in een lopend geschil informatie op te vragen bij een derde. In het onderhavige geval is echter aannemelijk geworden dat eiseres ook zonder dat de rechtsopvolger van erflater daaraan meewerkt of daarop wordt gehoord, aanspraak heeft op de van de notaris verlangde gegevens. Weliswaar was alleen erflater en niet ook eiseres opdrachtgever van de notaris, maar tussen partijen staat vast – hetgeen de notaris ten tijde van de transactie nog niet bekend was – dat het verkochte appartement mede in eigendom toebehoorde aan eiseres. Was dit de notaris bekend geweest, zo heeft zij ter zitting bevestigd, dan zou zij zich ervan hebben verzekerd dat eiseres bekend was en instemde met de verkoop en overdracht. In het verlengde daarvan dient de notaris eiseres nu te voorzien van gegevens over de transactie. Van bezwaar daartegen van de notaris is niet gebleken.

Instantie: Gerecht in eerste aanleg van Curaçao

Datum uitspraak: 19-11-2025

ECLI: ECLI:NL:OGEAC:2025:234

Zaaknummer: CUR20250438

Rechters: P.E. de Kort

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

De rechtbank veronderstelt dat meerderjarig kind is onderhouden door ouders en dat ter zake sprake was van voor de berekening van de legitimaire massa in aanmerking te nemen giften.

Erflater en erflaterster zijn overleden. X, een kind van hen, is vooroverleden en diens kind Y doet een beroep op zijn legitieme portie. In het kader van de berekening van de legitimaire massa passeren diverse schenkingen de revue. Het interessantst is de vraag in hoeverre het vooroverleden kind X door zijn ouders na zijn 21ste levensjaar werd onderhouden en de invloed daarvan op de legitieme portie van Y, hun kleinkind/gedaagde. Naar het oordeel van de rechtbank moeten diverse periodieke betalingen die erflater en erflaterster behoudens te leveren tegenbewijs aan X hebben verricht, worden gekwalificeerd als giften. Als onweersproken staat vast dat in het medisch dossier van X geen enkele geestelijke of lichamelijke diagnose staat vermeld die zou leiden tot arbeidsongeschiktheid, en dat er geen contact is geweest tussen de huisartsenpraktijk van X en het UWV/GAK over arbeidsongeschiktheid. In de brief van het UWV van 12 januari 2023 staat vermeld dat X niet in de systemen van het UWV geregistreerd staat en dat er over X niets bekend is over enige uitkeringen. De rechtbank gaat er daarom van uit dat er bij X geen sprake was van handicap of zorgbehoefvendheid. Na de 21e verjaardag van een kind hebben ouders niet langer de plicht tot het verschaffen van levensonderhoud of studiekosten aan hun kind. Desondanks hebben erflater en erflaterster hun volwassen zoon in de leeftijd van 50+ jarenlang financieel onderhouden met een bijdrage van € 2.100 per maand, zonder dat daar een tegenprestatie tegenover stond en zonder dat sprake was van bijzondere omstandigheden (zoals handicap of zorgbehoefvendheid) die een dringende morele verplichting tot levensonderhoud meebrachten. Onder die omstandigheden kan het niet anders zijn dan dat erflater en erflaterster dat deden uit vrijgevigheid. De motieven die ten grondslag liggen aan de wil tot bevoordeling zijn daarvoor niet relevant; voor het aannemen van vrijgevigheid is voldoende dat degene die is verarmd, de verrijking van de andere partij heeft gewild. Dat het betalen van levensonderhoud mogelijk voortvloeit uit gevoelens van schaamte is dan ook, anders dan Y heeft aangevoerd, voor de beoordeling van de vraag of sprake is van vrijgevigheid niet van belang. Vervolgens geeft de rechtbank zowel aan eiser/kind en enig erfgenaam van erflater als aan gedaagde Y opdracht om het bestaan c.q. afwezigheid van giften aan te tonen.

Instantie: Rechtbank Noord-Nederland

Datum uitspraak: 12-11-2025

ECLI: ECLI:NL:RBNNE:2025:4711

Zaaknummer: C/19/145293 / HA ZA 23-131

Rechters: S. van Gessel

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Gift aan echtgenoot van tot inbreng verplicht kind telt niet mee bij die inbreng.

Eiseres en gedaagde zijn zussen. Hun moeder is in 2013 overleden, hun vader in 2017. In zijn testament heeft vader een verplichting tot inbreng opgelegd. In dat kader zijn diverse vermeende giften onderdeel van het geschil. In het oog springt de overweging ter zake van een gift die is gedaan aan de echtgenoot van eiseres. Het betreft de kwijtschelding van € 100.000 ter zake waarvan de rechtbank vast stelt dat erflater en erflaatster op 1 oktober 2013 schriftelijk hebben vastgelegd dat zij hebben besloten om het aandeel van de echtgenoot van eiseres in een hypotheekschuld te verlagen van € 350.000 naar € 250.000. Deze kwijtschelding betreft geen gift aan eiseres maar een gift aan haar echtgenoot. Uit de wetsgeschiedenis volgt dat giften aan een schoonzoon of schoondochter alleen onder een inbrengverplichting vallen indien de erflater dat nadrukkelijk zo heeft bepaald. Aanvankelijk was in het wetsvoorstel voor het nieuwe erfrecht een algemene inbrengverplichting opgenomen, en was ten aanzien van die inbrengverplichting in artikel 4.5.4.3a vermeld: 'Een aan de echtgenoot van een erfgenaam gedane gift die in een tussen hen ten tijde van de gift bestaande gemeenschap van goederen is gevallen, wordt voor de toepassing van het vorige artikel aangemerkt als een gift aan de erfgenaam.' De algemene inbrengverplichting is bij de verdere behandeling van het wetsvoorstel komen te vervallen. De wetgever heeft bepaald dat inbreng van giften aan kinderen slechts plaatsvindt voor zover de ouder dat bij de gift of bij testament heeft voorgeschreven. Ook artikel 4.5.4.3a is in dat kader komen te vervallen. De Minister overwoog ter zake: 'Schrapping van deze bepaling is in overeenstemming met de wijziging van artikel 4.3.3.6a voor de positie van giften ten aanzien van de legitieme portie. Ook voor de inbreng is er naar mijn oordeel grond om niet af te wijken van de formele tenaamstelling van giften. Op grond van artikel 4.5.4.3 lid 1 staat het de erflater volledig vrij om te bepalen dat daarmee wél rekening zal worden gehouden.' In dit geval heeft erflater in zijn testament uitdrukkelijk bepaald dat zijn afstammelingen verplicht zijn tot inbreng van de door erflater aan zijn kinderen gedane giften. De echtgenoot van eiseres is geen kind van erflater, maar diens schoonzoon. De gift aan de echtgenoot van eiseres is door erflater niet onder de inbrengverplichting van eiseres geschaard; het testament bepaalt daar namelijk niets over. Bovendien is gesteld noch gebleken dat erflater met die gift aan de echtgenoot van eiseres de

wil tot bevoordeling van eiseres had. Gedaagde heeft ter zitting verklaard dat haar vader de echtgenoot van eiseres erg graag mocht en hem ook € 100.000 wilde schenken. Zijn gift aan hem was dan dus daadwerkelijk bedoeld voor de echtgenoot van eiseres. Van een oogmerk tot bevoordeling van eiseres is niet gebleken. Eiseres heeft verklaard dat zij en haar echtgenoot elk jaar individueel hun eigen 50% aandeel van de verschuldigde rente betaalden. Verlaging van het aandeel van echtgenoot van eiseres in de hypotheekschuld heeft aldus geen bevoordeling van eiseres tot gevolg gehad. De rechtbank is daarom van oordeel dat de gift van € 100.000 aan de echtgenoot van eiseres niet meetelt voor de inbrengverplichting.

Instantie: Rechtbank Noord-Nederland

Datum uitspraak: 24-09-2025

ECLI: ECLI:NL:RBNNE:2025:4752

Zaaknummer: C/19/134396 / HA ZA 21-4

Rechters: S. van Gessel

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Rechtbank verleent machtiging ex artikel 1:412 lid 1 BW om de rechten als erfgenaam in nalatenschap te kunnen uitoefenen.

In 2024 is erflater overleden. Erflater was ten tijde van het overlijden niet gehuwd en heeft geen afstammelingen in de rechte lijn. Erflater heeft niet in Nederland bij testament over zijn nalatenschap beschikt. Verzoekers zijn broers, zussen en een neef van erflater en zij hebben de nalatenschap van erflater zuiver aanvaard. Verzoekers verzoeken om hen te machtigen de rechten van verweerder als erfgenaam in de nalatenschap van erflater te kunnen uitoefenen. Op grond van artikel 1:412 lid 1 BW verleent de rechtbank, wanneer aan een persoon wiens bestaan onzeker is een erfdeel of een legaat opkomt, waartoe, indien hij niet in leven mocht zijn, anderen zouden zijn gerechtigd, aan die anderen op hun verzoek machtiging tot de uitoefening van het recht van erfgenaam of legataris. Verzoekers stellen dat het bestaan van verweerder onzeker is. Niet duidelijk wordt uit de uitspraak op welke grond verweerder (vermeend) erfgenaam is. Wel is duidelijk dat hij de zoon is van een vooroverleden familielid van erflater. Verzoekers hebben geen contact met verweerder en beschikken niet over zijn contactgegevens. Volgens een uittreksel uit het BRP is verweerder niet woonachtig in Nederland en staat verweerder sinds 2006 RNI-geregistreerd [Registratie Niet Ingezetenen] met land onbekend. Verzoekers zijn daarom niet bekend met naar welk land verweerder destijds is vertrokken. Verzoekers hebben een openbare oproep op Facebook geplaatst dat zij op zoek zijn naar verweerder, maar gebleken is dat dit niet heeft geleid tot contact met verweerder of het verkrijgen van nadere gegevens op basis waarvan door verzoekers verder gezocht kan worden naar verweerder. De rechtbank constateert tot slot dat verweerder ook via de openbare oproep voor de zitting niet is verschenen. Gelet op al het voorgaande is de rechtbank van oordeel dat verzoekers voldoende aannemelijk hebben gemaakt dat het bestaan van verweerder onzeker is. De rechtbank wijst het verzoek toe.

Instantie: Rechtbank Den Haag

Datum uitspraak: 24-10-2025

ECLI: ECLI:NL:RBDHA:2025:21591

Zaaknummer: C/09/682420 / FA RK 25-2228

Rechters: H.M. Boone

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Gerecht verklaart verzoekers niet-ontvankelijk omdat tegen de beschikking tot benoeming van een vereffenaar geen derdenverzet mogelijk is.

Het gerecht heeft een vereffenaar benoemd. Het verzoekschrift van verzoekers behelst een derdenverzet tegen de beslissing tot benoeming van een vereffenaar, alsmede een (incidenteel) verzoek tot schorsing van die beslissing totdat op het derdenverzet is beslist. Verzoekers verwijzen daarbij naar de artikelen 287-291 Rv C. Verzoekers kunnen niet in hun derdenverzet en hun daarmee verband houdende schorsingsverzoek worden ontvangen. Derdenverzet is mogelijk in AR-zaken (vorderingszaken, eindigend in een vonnis). De artikelen 287-291 Rv C hebben slechts betrekking op dergelijke zaken. De benoeming van een vereffenaar van een nalatenschap betreft echter een beslissing op een EJ-verzoek (verzoekprocedure, eindigend in een beschikking). Tegen dergelijke beslissingen is hoger beroep mogelijk, ook door derden die belanghebbenden zijn (art. 429n lid 2 Rv), maar geen derdenverzet. Dat de uitspraak waarbij tot de benoeming van de vereffenaar werd beslist door het gerecht is aangeduid als vonnis en niet (tevens) als beschikking kan bij verzoekers een andere indruk hebben gewekt, maar opent niet de mogelijkheid van derdenverzet tegen die beslissing.

Instantie: Gerecht in eerste aanleg van Curaçao

Datum uitspraak: 19-11-2025

ECLI: ECLI:NL:OGEAC:2025:236

Zaaknummer: CUR202504248

Rechters: P.E. de Kort

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

De rechtbank wijst de vordering tot nakoming aanbiedingsplicht als prematuur af omdat er nog vereffend wordt en er andere schuldeisers zijn.

Tot een nalatenschap behoort een onroerend goed waar kennelijk een aanbiedingsplicht voor is overeengekomen. In geschil is of die verplichting moet worden nagekomen. De rechtbank geeft aan dat de zogeheten lichte vereffening van toepassing is. Een van de taken van de vereffenaar is om de schulden van de nalatenschap te voldoen. Als schulden van de nalatenschap worden voldaan, dan dient dit te gebeuren volgens de in artikel 4:7 BW voorgeschreven rangorde. Wanneer blijkt dat de schulden groter zijn dan de baten, dient de vereffenaar de kantonrechter hiervan ten spoedigste op de hoogte brengen zodat de kantonrechter eventueel een vereffenaar kan benoemen (art. 4:199 lid 2 BW). Als aan de aanbiedingsplicht uitvoering wordt gegeven, erin resulterend dat het pand aan eiser in eigendom wordt overgedragen, dan leidt dat ertoe dat eiser als schuldeiser van de nalatenschap wordt voldaan. Dit terwijl (en dit is tussen partijen niet in geschil) er nog andere schulden van de nalatenschap zijn, die mogelijk niet allemaal of niet volledig kunnen worden betaald, en niet alle schulden dezelfde rangorde hebben. Dat een schuldeiser van de nalatenschap wordt voldaan en mogelijk andere schulden, zelfs hoger in rang, niet of niet volledig worden betaald, zou ingaan tegen de wettelijke rangorde en in strijd zijn met de achterliggende gedachte van de vereffening om schuldeisers te beschermen. Omdat dit scenario dus niet is uitgesloten, vindt de rechtbank de vorderingen van eiser prematuur.

Instantie: Rechtbank Noord-Holland

Datum uitspraak: 19-11-2025

ECLI: ECLI:NL:RBNHO:2025:13526

Zaaknummer: C/15/340627 / HA ZA 23-327

Rechters: M.C. van Rijn

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

De woorden ‘mijn partner’ moeten niet zo beperkt worden uitgelegd dat de erfstelling direct vervalt wanneer partner van erflater de relatie eenzijdig beëindigt.

Erflater A is in 2023 overleden en heeft gedurende ruim zeven jaar een relatie gehad met appellant. Geïntimeerde is de moeder van erflater. Tussen partijen is in geschil of appellant erfgenaam is van erfgenaam alsmede de bestemming van de asbus en de afgifte van legaten. Het bestreden vonnis is een deelvonnis, namelijk een eindvonnis, te weten een beslissing in het dictum over (een onderdeel van) hetgeen is gevorderd waardoor (in zoverre) een einde wordt gemaakt aan de instantie. Het gaat dan om – kort gezegd – de beslissingen over de asbus met as. Voor het overige is het een tussenvonnis. Appellant heeft zowel grieven gericht tegen het eindvonnisgedeelte als tegen het tussenvonnisgedeelte. Dit is niet in strijd met het in artikel 337 lid 2 Rv neergelegde verbod om hoger beroep tegen een tussenvonnis in te stellen, omdat het volgens vaste jurisprudentie van de Hoge Raad toegestaan is om gelijktijdig met de grieven tegen het eindvonnisgedeelte ook een rechtsmiddel in te stellen tegen het tussenvonnisgedeelte van die uitspraak. Vast staat dat appellant op 9 januari 2023 aan erflater A heeft laten weten dat de relatie wat hem betreft beëindigd was. Op dat moment was er nog geen ontvlechting van de samenleving. De vraag die dus beantwoord moet worden is of het partnerschap zoals door A bedoeld in het testament ten tijde van het overlijden al was geëindigd. Op het tijdstip dat A het testament opmaakte, was er geen sprake van samenwoning en bestond het partnerschap uitsluitend uit een affectieve relatie. In het testament beschouwt A appellant dus als zijn partner, zonder dat zij toen gehuwd waren, geregistreerd partner waren of al daadwerkelijk samenwoonden. Voor het partnerschap was kennelijk volgens A zijn affectieve relatie en het feit dat hij een gezamenlijke toekomst met appellant zag, beslissend. Verder staat vast dat in het testament niet is opgenomen dat het beëindigen van de relatie tot verval van de erfstelling leidt. Ook blijkt uit diverse Whatsapp-berichten dat A de relatie met appellant niet wilde beëindigen. Voor hem was de relatie niet beëindigd en hij zag nog steeds een toekomst voor zich met appellant. In het licht van de feiten is het hof van oordeel dat de woorden ‘mijn partner’ niet zo beperkt moeten worden uitgelegd dat de erfstelling direct vervalt wanneer appellant de relatie eenzijdig beëindigt. Het hof betreft bij dat oordeel dat er op het moment van het overlijden nog maar zeer weinig tijd

was verstreken sinds deze aankondiging door appellant en dat er nog geen stappen waren genomen om tot een daadwerkelijke ontvlechting van de samenleving te komen. De conclusie is dat het hof op basis van niet in geschil zijnde feiten tot het oordeel komt dat het partnerschap in de zin van het testament niet is geëindigd.

Voor wat betreft de asbus staat vast dat geïntimeerde heeft te gelden als de nabestaande door wie de opdracht tot de crematie is gegeven. Appellant heeft dit niet betwist. Hij heeft alleen de door geïntimeerde gestelde datum waarop dit zou zijn gebeurd betwist, maar dat maakt voor de toepassing van artikel 59 Wlb niet uit. Het uitgangspunt in deze zaak is daarmee dat de houder van het crematorium de asbus ter beschikking diende te stellen aan geïntimeerde en dat zij verantwoordelijk is voor de bestemming van de as. Dit betekent echter niet dat geïntimeerde naar eigen inzicht mag bepalen welke bestemming de as(bus) krijgt en deze automatisch, zoals zij wenst, mag houden. Zij moet zich richten naar de vermoedelijke wens van A. Vast staat dat A zijn wens niet uitdrukkelijk heeft vastgelegd. Daarover zijn partijen het eens. Dit betekent dat geprobeerd moet worden de vermoedelijke wens van A te achterhalen.

Vervolgens gaat het hof in op afgifte van de legaten. Het uitgangspunt van de wet is dat een beneficiair aanvaard hebbende erfgenaam zoals appellant niet aansprakelijk kan zijn voor de schulden der nalatenschap met zijn eigen vermogen. Ter zitting is namens geïntimeerde toegelicht dat hij de vordering heeft ingediend voor zover appellant erfgenaam is. Het hof begrijpt dit aldus dat geïntimeerde deze vorderingen instelt jegens appellant in zijn hoedanigheid van vereffenaar. Het is volgens artikel 4:211 BW de taak van de vereffenaar om de nalatenschap te vereffenen, waaronder wordt verstaan het betalen van de opeisbare schulden, daaronder tevens begrepen de schulden van de nalatenschap. Een schuldeiser is op grond van artikel 4:223 lid 1 BW gedurende de vereffening alleen bevoegd zijn vordering op goederen der nalatenschap ten uitvoer te leggen, indien deze bevoegdheid hem ook in geval van faillissement van de erflater zou zijn toegekomen. Daarvan is geen sprake. Op grond van artikel 4:223 lid 2 BW kan de schuldeiser tijdens de vereffening van de nalatenschap zijn vorderingsrecht of de voorrang die zijn vordering toekomt bij vonnis doen vaststellen. Al in eerste aanleg heeft appellant op de rangorde van de schulden van de nalatenschap gewezen en op een mogelijke vermindering van het legaat op de voet van artikel 4:120 lid 2 en 3 BW. Weliswaar staat vast dat er nog € 81.000 bij de notaris in depot staat, en heeft appellant in eerste aanleg erkend dat het legaat van € 50.000 vermoedelijk betaald kan worden, maar uit hetgeen het hof hierna ten aanzien van de overige schulden zal oordelen volgt dat aannemelijk is dat het saldo van de nalatenschap onvoldoende is om zowel de legaten als de schulden van de nalatenschap te voldoen. De vordering is daarmee slechts in zoverre toewijsbaar dat voor recht wordt verklaard dat appellant het legaat moet afgeven, eventueel na vermindering. De vordering tot vaststelling van de hoogte van de geldvordering uit hoofde van het legaat en de

vordering om appellant (in privé dan wel als vereffenaar) te veroordelen tot betaling van het bedrag van € 50.000 zijn niet toewijsbaar. Een ander oordeel zou bovendien in strijd komen met het systeem van de wet, voor wat betreft het verhaalsrecht van schuldeisers tijdens de vereffening, neergelegd in artikel 4:223 lid 1 BW.

Instantie: Gerechtshof 's-Hertogenbosch

Datum uitspraak: 18-11-2025

ECLI: ECLI:NL:GHSHE:2025:3331

Zaaknummer: 200.341.164_01

Rechters: S.M.J. Korthuis-Becks, J.J.M. van Lanen en T.J. Mellema-Kranenburg

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Niet alleen de legitimaire vordering zelf is overdraagbaar, maar ook het wilsrecht tot uitoefening nu artikel 4:92 lid 3 BW toepassing mist als een legitimaris volledig is overleden.

Samengevat speelt deze zaak om de vraag of het overleden kind van erflater het wilsrecht om aanspraak te maken op zijn legitieme portie en het daarmee samenhangende recht op inlichtingen kon overdragen aan eiser. Het kind heeft zijn legitimaire vordering (waarop nog aanspraak moest worden gemaakt) in de overeenkomst aan eiser overgedragen. Partijen zijn het erover eens dat de legitimaire vordering op zichzelf overdraagbaar is. Dit volgt uit artikel 3:83BW. De wet verzet zich niet tegen een overdracht van de legitimaire vordering en de aard van dat vorderingsrecht doet dat evenmin. De rechtbank stelt vast dat het kind het wilsrecht ook niet heeft overgedragen. Eiser stelt dat ook niet; in de dagvaarding staat vermeld dat hij namens het kind aanspraak heeft gemaakt op diens legitieme portie. Dat het kind geen volmacht had kunnen geven om namens hem aanspraak te maken op de legitieme portie, heeft gedaagde niet aangevoerd. De rechtbank ziet ook niet in waarom dit niet mogelijk zou zijn. De conclusie is dat rechtsgeldig aanspraak is gemaakt op de legitieme portie. Maar ook als het wilsrecht wél aan eiser was overgedragen, was dit het geval geweest. Onder het oude erfrecht zouden de erfgenamen, als iemand anders aanspraak zou maken op de legitieme portie (omdat diegene het wilsrecht overgedragen had gekregen), te maken krijgen met nóg een deelgenoot. Om dit te voorkomen, regelde (de voorloper van) artikel 4:92 lid 3 BW dat de legitimaris zijn bevoegdheden (waaronder dus het wilsrecht) niet zonder zijn erfdeel kon overdragen. Het bepaalde in artikel 4:92 lid 3 BW is bij de invoering van het nieuwe erfrecht niet gewijzigd. In de literatuur wordt opgemerkt dat dit artikel echter geen redelijk doel meer dient. Als een kind niet (geheel) is overleden, kunnen de overige erfgenamen door overdracht van het wilsrecht niet langer te maken krijgen met nóg een deelgenoot. Door een beroep te doen op de legitieme portie wordt immers geen erfdeel meer verkregen. Het aantal betrokkenen verandert niet en de complicatie die zich onder het oude erfrecht kon voordoen, kan dus niet ontstaan. Aangenomen wordt dat de wetgever zich hiervan onvoldoende bewust is geweest en om die reden heeft verzuimd om het artikel aan de gewijzigde positie van de legitimaris aan te passen. Het valt ook niet in te zien waarom het voor een legitimaris wél mogelijk is om de legitimaire vordering zonder zijn aandeel in de nalatenschap over te dragen,

maar het voor hem niet mogelijk zou zijn om zijn wilsrecht (het enkele recht om aanspraak op de legitieme portie te maken) zonder dit aandeel over te dragen. De rechtbank gaat er daarnaast van uit dat artikel 4:92 lid 3 BW in het geval de legitimaris volledig is onterfd, zoals in deze zaak, al helemaal toepassing mist. Letterlijke lezing van dit artikel brengt mee dat alleen als er een erfdeel is, dit samen met het wilsrecht moet worden overgedragen. Is dat er niet, dan staat niets aan overdracht van het wilsrecht in de weg. De rechtbank geeft verder aan dat eiser recht heeft op informatie, maar dit recht is niet onbegrensd. Omdat eiser het wilsrecht namens het kind heeft uitgeoefend en de legitimaire vordering die daardoor is ontstaan aan hem is overgedragen, heeft eiser recht op informatie. Dit recht is in de overeenkomst aan hem overgedragen en ook hieraan staat artikel 4:92 lid 3 BW niet in de weg.

Instantie: Rechtbank Midden-Nederland

Datum uitspraak: 22-10-2025

ECLI: ECLI:NL:RBMNE:2025:6117

Zaaknummer: C/16/587276

Rechters: A.F. Hermans

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Erflater was al geruime tijd wilsonbekwaam, mantelzorger moet opgenomen bedragen terugbetalen.

Vordering van executeur tegen voormalig mantelzorgster/gemachtigde krachtens levenstestament tot terugbetaling van onrechtmatig opgenomen gelden wordt toegewezen. De rechtbank stelt vast dat uit een postuum opgesteld rapport blijkt dat erflater al geruime tijd niet langer in staat was om zijn wil te bepalen en er substantiële twijfel over had moeten zijn geweest of erflater in staat was zijn wil te bepalen, de uitgaven te controleren en de gemachtigde ter verantwoording te roepen. De conclusie is gerechtvaardigd dat erflater zich mede gelet op zijn geestelijke gesteldheid in een kwetsbare en afhankelijke positie bevond en dat de mantelzorger daarvan op de hoogte was. De mantelzorger wist immers van de alcoholverslaving van erflater, zijn revalidatie na opname in een afkickkliniek en zijn opname in een zorgvilla. Als mantelzorgster en als gevolmachtigde moest zij zich bewust zijn van de kwetsbare en afhankelijke positie van erflater. Op haar rustte een bijzondere zorgplicht. Onder deze omstandigheden had de mantelzorgster de pinopnames en overboekingen niet mogen doen nu zij daarmee financieel misbruik heeft gemaakt van de afhankelijkheidsrelatie tussen haar en erflater.

Instantie: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 12-11-2025

ECLI: ECLI:NL:RBROT:2025:13407

Zaaknummer: C/10/696821 HA ZA 25-273

Rechters: C. van Steenderen-Koornneef

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Kantonrechter wijst verzoek tot ontslag van stiefmoeder als executeur af.

De in januari 2025 overleden erflater was op partnerschapsvoorwaarden een geregistreerd partnerschap aangegaan met verweerster. Verzoeker is de (meerderjarige) zoon van erflater uit een eerder huwelijk van erflater. De belanghebbenden zijn de meerderjarige kinderen van verweerster en de stiefkinderen van erflater. In zijn testament heeft erflater zijn kinderen, zijn stiefkinderen en verweerster tot zijn erfgenamen benoemd, de wettelijke verdeling van toepassing verklaard en verweerster tot executeur benoemd. Verzoeker heeft de nalatenschap beneficiair aanvaard, de anderen zuiver. Verzoeker verzoekt om verweerster als executeur te ontslaan. De kantonrechter gaat in op de wettelijke gronden voor ontslag in het algemeen en ernstig gebrek aan vertrouwen in het bijzonder. Veel van de door verzoeker aangedragen gronden houden verband met de verstoorde relatie en betreffen met name de door verzoeker als onprettig c.q. onfatsoenlijk ervaren wijze van communiceren van verweerster. Dat is echter in beginsel op zichzelf geen grond voor ontslag. Verzoeker heeft daarnaast aangevoerd dat verweerster de uit het testament en de wet voortvloeiende taken niet naar behoren uitvoert. Het is de kantonrechter gebleken dat verweerster een boedelbeschrijving heeft opgemaakt, de nalatenschap beheert en de schulden van de nalatenschap voldoet. De kantonrechter stelt met verzoeker vast dat verweerster tekort is geschoten in het verstrekken van inlichtingen. Het lag op haar weg om na een verzoek daartoe van verzoeker aan hem een afschrift van de boedelbeschrijving te verstrekken. Verweerster heeft ten onrechte hieraan de voorwaarde verbonden dat verzoeker eerst een definitieve keuze over de aanvaarding of verwerping van de nalatenschap zou maken. De kantonrechter acht dit verzuim echter niet zo ernstig dat verweerster om deze reden zou moeten worden ontslagen. De kantonrechter wijt het verzuim aan onwetendheid en niet aan onwil bij verweerster. In deze nalatenschap is de wettelijke verdeling van toepassing. Gelet daarop kan het feit dat enkele goederen aan derden zijn geschonken, niet met succes aan het verzochte ontslag ten grondslag worden gelegd. Tot slot heeft verzoeker nog aangevoerd dat verweerster niet handelt vanuit het gedachtegoed en het vertrouwen met betrekking tot de laatste wilsbeschikking van de erflater. Dit verwijt vindt de kantonrechter te vaag. Het verzochte ontslag kan niet hierop worden gebaseerd.

Instantie: Rechtbank Noord-Holland

Datum uitspraak: 18-11-2025

ECLI: ECLI:NL:RBNHO:2025:13012

Zaaknummer: 11647424 \ EJ VERZ 25-131

Rechters: M.C. van Rijn

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Eiseres stelt namens nalatenschap vordering in en is niet-ontvankelijk omdat zij geen executeur, bewindvoerder of vereffenaar is en omdat instemming van alle erven ontbreekt.

Alle partijen zijn erfgenamen van de in 2002 overleden erflater en de in 2006 overleden erflaatster. De beide door erflaatster aangewezen executeurs zijn inmiddels overleden. De nalatenschappen zijn niet verdeeld en de omvang daarvan is niet vastgesteld. De nalatenschap van de erflaters bestaat onder meer uit onroerende zaken te Sint Maarten. Er zijn in het verleden tussen de erven diverse procedures gevoerd. In de procedure met nummer SXM202401464 was het verzoek gedaan om een vereffenaar te benoemen. Dat verzoek is door het Gerecht toegewezen bij beschikking van 21 juli 2025. Het gerecht heeft tevens de erfgenamen bevolen om mee te werken aan de vereffening en het opstellen van de boedelbeschrijving, alle informatie te verstrekken die nodig is voor de vereffening en toegang te verlenen tot alle onroerende zaken die deel uitmaken van de nalatenschappen. Eiseres moest rekening en verantwoording afleggen aan de vereffenaar over het gevoerde beheer over het tot de nalatenschap behorende hotel. Eiseres heeft hoger beroep ingesteld tegen deze beschikking en ook een procedure bij het Gemeenschappelijk Hof aanhangig gemaakt tot schorsing van de beschikking. Bij beschikking van 26 september 2025 heeft het Hof haar verzoek tot schorsing afgewezen. Het gerecht geeft aan dat eiseres in deze procedure vorderingen instelt ten behoeve van de nalatenschap. Een aantal partijen heeft hiertegen bezwaar gemaakt, omdat eiseres geen executeur is en aan haar door de andere erfgenamen geen toestemming is verleend om deze procedure te voeren. Het Gerecht is het daarmee eens. Vorderingen kunnen namens de nalatenschap worden ingesteld door de executeur, de bewindvoerder of de vereffenaar. Eiseres is geen van alle. Een mogelijkheid is ook dat een procedure wordt gevoerd door een van de erfgenamen, als dat met instemming van de andere erfgenamen is.

Instantie: Gerecht in eerste aanleg van Sint Maarten

Datum uitspraak: 18-11-2025

ECLI: ECLI:NL:OGEAM:2025:117

Zaaknummer: SXM202301278

Rechters: L.J. Saarloos

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Hof bevestigt dat ontslagen executeur schadeplichtig is aan nalatenschap mede in verband met gemaakte advocaatkosten ter zake van ontslag

In de zaak onder ERF 2024-0190 is verkort weergegeven bepaald dat de executeur die wegens het niet naar behoren vervullen van zijn taak door de rechtbank is ontslagen, rekening en verantwoording moet afleggen en de advocaatkosten ter zake van de ontslagprocedure voor eigen rekening moet nemen. In ERF 2025-0109 constateert de rechtbank dat nog steeds niet voldoende rekening en verantwoording is afgelegd, waarmee vaststaat dat de voormalig executeur zijn taak niet naar behoren heeft vervuld en dat hij aansprakelijk is voor de schade die de nalatenschap als gevolg daarvan lijdt. Vervolgens stelt de rechtbank de omvang daarvan vast. Onderhavige uitspraak betreft het door eiser ingestelde hoger beroep. Dit beroep is ingesteld door twee eisers. Het hof geeft aan dat de rechtbank heeft overwogen dat niet is komen vast te staan dat een van de eisers tekort is geschoten in zijn verplichtingen en heeft de vorderingen die tegen hem waren gericht afgewezen. Gedaagden zijn hier niet van in hoger beroep gekomen, zodat dit oordeel in stand blijft. Daarmee staat vast dat deze eiser geen voldoende belang heeft bij het hoger beroep, zoals artikel 3:303 BW vereist.

Voor wat betreft de andere eiser heeft de rechtbank geoordeeld dat deze eiser de kosten had kunnen voorkomen door zijn functie van executeur naar behoren te vervullen of, als dat niet mogelijk was, zelf ontslag te nemen. Daarom dienen de advocaatkosten naar het oordeel van de rechtbank voor rekening van deze eiser te komen. Het hof overweegt dat in beginsel kosten van de executele, waaronder advocaatkosten, op grond van artikel 4:7 lid 1 onder d BW schulden van de nalatenschap zijn en dat deze voor rekening komen van de erfgenamen. Volgens vaste rechtspraak kan er aanleiding zijn te oordelen dat een executeur deze kosten geheel of gedeeltelijk zelf moet dragen, wanneer hij, gelet op zijn taak en de vervulling daarvan, in redelijkheid niet had kunnen komen tot het maken van deze kosten of het ontstaan daarvan had kunnen voorkomen. Dit betekent niet dat een executeur nooit kosten die in het kader van de ontslagprocedure zijn gemaakt, ten laste van een nalatenschap zou mogen brengen. Aan eiser kan worden toegegeven dat hij redelijke kosten, ook wanneer die zijn gemaakt om zijn positie als executeur staande te houden, ten laste van de nalatenschap

mag brengen. Het hof is in dit geval echter van oordeel dat de kosten voor juridische bijstand in de ontslagprocedure geen redelijke kosten zijn. Daarbij speelt o.m. een rol dat anders dan eiser aanvoert, het geschil tussen hem en de erfgenamen dat heeft geleid tot het verzoek om hem te ontslaan vooral ziet op hetgeen hij volgens de erfgenamen heeft nagelaten, zoals het opstellen van een adequate boedelbeschrijving en het verstrekken van inlichtingen. Het ontslag is niet zozeer door externe factoren veroorzaakt (zoals tegengestelde belangen), maar vooral doordat eiser zich niet heeft gehouden aan zijn taak en de daarbij horende (wettelijke) voorschriften. Gezien de aard en de ernst van deze verwijten is het hof het met de rechtbank eens dat eiser zijn functie niet naar behoren heeft vervuld. In dat licht bezien is het niet redelijk om de kosten die eiser heeft gemaakt om zijn positie als executeur staande te houden ten laste van de nalatenschap te brengen. Daarbij komt dat eiser deze kosten had kunnen voorkomen. Dat de kosten mede zien op advieswerkzaamheden over andere onderwerpen, onderbouwt eiser onvoldoende.

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 25-11-2025

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2025:3162

Zaaknummer: 200.349.249/01

Rechters: R.M. Troost, H.A. van den Berg en M.C. Schenkeveld

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Tot de nalatenschap behoort slechts de helft (en niet alle) van de aandelen in de vennootschap, waarbij niet bepalend is dat de koopsom mogelijk door erflater is voldaan.

In een geschil of alle aandelen in een vennootschap dan wel de helft daarvan tot de nalatenschap van erflater/vader behoren, overweegt het gerecht dat de stelling van eiseres dat vader eigenaar was van alle aandelen geen aanknopingspunten vindt in de overgelegde stukken. Gedaagde en vader waren buiten gemeenschap van goederen gehuwd. Uit het overgelegde aandeelhoudersregister van de vennootschap blijkt dat tweemaal vijftig toonderaandelen (*bearer shares*) zijn uitgegeven. Uit de koopovereenkomst van mei 2007 volgt dat gedaagde en vader beiden kopers van de aandelen waren voor een bedrag van € 8.700.000 waarbij aan hen de *share certificates numbered 1 en 2 issued to Bearer* werden overhandigd, elk goed voor vijftig van honderd aandelen in de vennootschap. De koopovereenkomst is door hen beiden ondertekend. Dat de koopsom mogelijk door vader is voldaan, is niet bepalend voor aan wie de eigendom toekomt. Onweersproken is gebleven dat gedaagde zich altijd heeft gepresenteerd als eigenaar van vijftig aandelen en de (trust)bestuurder van de vennootschap haar gedragingen ook als zodanig heeft opgevat. Met deze stukken staat voldoende vast dat vader en gedaagde ieder eigenaar van vijftig aandelen waren. Dat brengt mee dat de stellingen van eiseres op dit punt als onvoldoende gemotiveerd zullen worden gepasseerd. Dit betekent dat 50% van de aandelen in de vennootschap aan gedaagde toebehoorden en buiten de nalatenschap van vader vielen.

Instantie: Gerecht in eerste aanleg van Curaçao

Datum uitspraak: 01-09-2025

ECLI: ECLI:NL:OGEAC:2025:260

Zaaknummer: CUR202401740

Rechters: M.E.B. de Haseth

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

In vernietiging wegens benadeling-verdelingsgeschil vermoedt de rechtbank dat genoemde jurisprudentie via ChatGPT is opgedoken en zonder controle in de processtukken is overgenomen.

Het geschil tussen eiseres en gedaagde ziet in de kern genomen op de overbedeling van gedaagde door de toedeling van de werkplaats aan hem tegen de WOZ-waarde daarvan. Eiseres meent dat de werkplaats tegen de werkelijke (markt)waarde (had) moet(en) worden gewaardeerd en dat zij daaromtrent heeft gedwaald. Voor zover zij niet heeft gedwaald is er sprake van een gift die door haar echtgenoot [mede-eiser] wordt vernietigd. Meer subsidiair vordert ze – wanneer deze vorderingen worden afgewezen – van gedaagde een bedrag van € 30.000 uit hoofde van onderbedeling. Eiseres doet primair een beroep op artikel 3:196 BW. Zij stelt dat de verdeling moet worden vernietigd omdat zij over de waarde van de werkplaats heeft gedwaald en daardoor – gezien de door de makelaar bepaalde verkoopprijs – voor meer dan een vierde gedeelte is benadeeld. Weliswaar staat haar handtekening onder de notariële verdelingsakte, maar zij kende niet de inhoud van de akte. Ze heeft de brieven van de notaris pas in januari 2024 geopend en heeft toen pas kennis genomen van de inhoud daarvan. Bij gelegenheid van de ondertekening van de akte op 7 juli 2023 verkeerde zij in de veronderstelling dat ze enkel tekende voor het gebruik van de werkplaats door gedaagde. Ook de in de akte genoemde waarde van € 60.000 is niet met haar besproken. Naar aanleiding van het beroep van gedaagde op het bepaalde in artikel 3:196 lid 4 BW, inhoudende dat haar vordering tot vernietiging van de verdeling moet worden afgewezen omdat in de akte is opgenomen dat eiseres afstand heeft gedaan van de bevoegdheid om vernietiging van de verdeling te vorderen en de toedeling 'te harer bate of schade' heeft aanvaard, heeft eiseres naar voren gebracht dat ook deze bepalingen op grond van dwaling voor vernietiging in aanmerking kunnen komen en – zo begrijpt de rechtbank – zij daarop ook een beroep wil doen.

De rechtbank stelt allereerst vast dat eiseres niet (gemotiveerd) heeft betwist, en wat als zodanig ook juist is, dat de afstandsbepalingen in de akte in beginsel het beroep van gedaagde op het bepaalde in artikel 3:196 lid 4 BW kunnen dragen. De stelling dat deze afstandsbepalingen eveneens vernietigbaar zijn wegens dwaling vindt geen steun in de

namens haar genoemde jurisprudentie van de Hoge Raad. Van meer belang is dat in geen van beide arresten de voorgestane rechtsregel valt aan te treffen. De rechtbank vermoedt dat de vindplaatsen via ChatGPT of een vergelijkbare zoekmachine zijn opgedoken en zonder controle in de processtukken zijn overgenomen. De door eiseres betoogde strekking van deze diverse arresten komt overigens ook in strijd met het bepaalde in artikel 6:199 BW, waarin de algemene dwalingsregeling ten aanzien van verdelingen nu juist van toepassing wordt uitgesloten, alsook met wél bestaande jurisprudentie van de Hoge Raad waarin is geoordeeld dat de uitsluiting in artikel 3:199 BW niet beperkt is tot dwaling over waarde (ECLI:NL:HR:2012:BV3103). De dwaling omtrent de waarde heeft eiseres onvoldoende onderbouwd. Ook geeft de rechtbank aan dat op grond van artikel 1:88 lid 1 sub b BW een echtgenoot toestemming nodig heeft van de andere echtgenoot voor het doen van een gift, tenzij de gift gebruikelijk en niet bovenmatig is. Volgens artikel 7:186 lid 2 BW is een gift 'iedere handeling die ertoe strekt dat degeen die de handeling verricht, een ander ten koste van eigen vermogen verrijkt'. Het zinsdeel 'ertoe strekt' veronderstelt niet alleen bewustheid van de bevoordeling van de ander, maar ook de wil om de ander te bevoordelen. Uit de stellingen van eiseres in deze procedure blijkt echter nu juist dat zij zich – volgens eigen zeggen – bij de verdeling niet bewust was van het doen van een gift en al helemaal niet de bedoeling had om gedaagde te bevoordelen. Daarom ligt er in de verdeling van de werkplaats geen gift aan gedaagde besloten en slaagt de vordering van de mede-eiser tot vernietiging ervan niet.

Instantie: Rechtbank Noord-Nederland

Datum uitspraak: 19-11-2025

ECLI: ECLI:NL:RBNNE:2025:4814

Zaaknummer: C/18/244013 / HA ZA 25-101

Rechters: M. Kremer

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

In kort geding oordeelt de voorzieningenrechter over een groot aantal vorderingen, waaronder die tot machtiging tot verkoop van de nalatenschapswoning.

De in 2025 overleden erflaatster laat als erfgenamen achter haar kinderen, de eisers, gedaagde 1 en 2, en haar kleinkinderen, gedaagde 4 en 5. Tot de nalatenschap behoort een woning met hypotheekschuld. Gedaagde 1 is woonachtig in deze woning. De erfgenamen komen niet tot overeenstemming over de verkoop of verdeling van de woning en het beheer van de ervenrekening. Eisers vorderen daarom dat een van hen [eiser 6] door gedaagde 1, 2 en 3 wordt gemachtigd om de woning te verkopen en leveren dan wel dat gedaagde 1 en 2 worden veroordeeld om mee te werken aan het verstrekken van een bemiddelingsopdracht aan een makelaar, de totstandkoming van de koopovereenkomst, de uitvoering van deze koopovereenkomst en het opvolgen van alle instructies en adviezen van de makelaar. Daarnaast vorderen eisers dat gedaagde 1 een gebruiksvergoeding aan de andere erfgenamen betaalt voor het gebruik van de woning, dat gedaagde 1 de woning binnen vier weken ontruimt en dat eiser 6 door gedaagden 1, 2 en 3 wordt gemachtigd om de ervenrekening te beheren. De voorzieningenrechter wijst de vordering tot machtiging van eiser 6 tot de verkoop en levering van de woning af. Toegewezen worden de vorderingen tot medewerking van gedaagde 1 en 2 aan het verstrekken van de bemiddelingsopdracht, de totstandkoming van de koopovereenkomst, de uitvoering van deze koopovereenkomst en het opvolgen van alle instructies en adviezen van de makelaar, onder de voorwaarde dat gedaagde 2 de woning niet binnen vier maanden heeft overgenomen. De voorzieningenrechter bepaalt ook dat gedaagde 1 de woning zal moeten ontruimen vóór levering na verkoop aan een derde. Daarnaast wijst de voorzieningenrechter de vordering tot machtiging van eiser 6 over het beheer van de ervenrekening toe. De vordering tot betaling van de gebruiksvergoeding door gedaagde 1 wordt afgewezen.

Instantie: Rechtbank Overijssel

Datum uitspraak: 25-11-2025

ECLI: ECLI:NL:RBOVE:2025:6840

Zaaknummer: C/o8/338765 / KG ZA 25-228

Rechters: C.A. de Beaufort

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Dochter wordt niet ontslagen als executeur; het ingestelde bewind over de onverdeeld te laten percelen blijft in stand.

Vader is in 2022 overleden en was niet getrouwd/had geen geregistreerd partnerschap. Hij heeft vier kinderen achtergelaten: verweerster, verzoekster 1 en 2 en A. Vader heeft bij testament en twee aanvullende testamenten beschikt over zijn nalatenschap. Daarin heeft hij samengevat verweerster, verzoekster 1 en 2 benoemd tot erfgenaam voor gelijke delen. A is onterfd en aan hem wordt een bedrag gelegateerd gelijk aan de legitieme portie. Verweerster is executeur en er is een afwikkelingsbewind ingesteld over de kadastrale percelen en de daarop aangebrachte opstallen (waaronder de woning van vader), over de inkomsten uit huurovereenkomsten en over het saldo op een bankrekening. Verweerster is benoemd tot afwikkelingsbewindvoerder met recht op een loon. Aan haar is het zakelijk recht van gebruik en bewoning van de woning van vader gelegateerd voor een periode van tien jaar met bepaling dat zij hiervoor geen vergoeding is verschuldigd aan de nalatenschap, waarbij de erfgenamen de rente en aflossingen van de hypothecaire geldlening dragen. De nalatenschap is beneficiair aanvaard en verweersters heeft een ruimschootstoereikendverklaring afgelegd. Na overlijden bleek dat de opstallen op het terrein illegaal waren en zijn deze – op één opstal na – op last van de gemeente verwijderd. Verzoeksters willen in de kern dat verweerster wordt ontslagen als executeur en afwikkelingsbewindvoerder. Zij vinden dat verweerster haar taak niet goed uitvoert, omdat zij haar eigen belangen voor laat gaan en de nalatenschap benadeelt. Verzoeksters hebben geen vertrouwen meer in haar. De vorderingen worden afgewezen. Verzoeksters onderbouwen onvoldoende dat verweerster niet voldoet aan haar inlichtingenplicht, dat zij onbekwaam is om de taken van een executeur uit te voeren en dat zij de nalatenschap onnodig op hoge kosten jaagt. Uit de stukken blijkt verweerster regelmatig updates geeft en dat er tussen verweerster enerzijds en verzoeksters (via advocaten) veel wordt gecorrespondeerd over inhoudelijke zaken. In tegenstelling tot wat verzoekers stellen, heeft verweerster inzicht gegeven in de declaraties van de advocaat. Dat zij zich van juridisch advies laat voorzien door een advocaat bij het uitvoeren van haar taken als executeur is gezien de complexiteit van de nalatenschap niet vreemd. Hoewel verzoeksters vinden dat verweerster als executeur de onderneming van vader meteen had moeten liquideren, heeft verweerster redenen aangevoerd om dat niet te doen. Verzoeksters vrezen voorts dat de

vordering van de nalatenschap op de onderneming niet meer inbaar zal zijn door stilzitten van de executeur, maar verweerster heeft voldoende weersproken dat die vrees gegrond is. Binnen de beleidsvrijheid die verweerster als executeur heeft, heeft zij in redelijkheid haar afwegingen kunnen maken. Vader had ten tijde van zijn overlijden een vordering op de onderneming van ruim zes ton. Deze vordering van de nalatenschap op de onderneming had bij directe liquidatie voor een groot deel niet voldaan kunnen worden, omdat het eigen vermogen eind 2021 bijna vier ton negatief was. Dat is ook de reden dat verweerster als executeur deze vordering niet meteen volledig heeft opgeëist, terwijl verzoeksters vinden dat ze dat wel had moeten doen. Hun vrees dat de vordering voor een groot deel niet meer inbaar zal zijn, heeft verweerster voldoende onderbouwd betwist. Ook met betrekking tot de bestemming van het terrein heeft verweerster keuzes gemaakt die zij binnen de vrijheid die een executeur heeft, redelijkerwijs heeft kunnen maken.

Vervolgens gaat de kantonrechter in op de andere verwijten van verzoekers die o.m. betrekking hebben op de bewoning (zonder dat daarvoor een vergoeding wordt betaald) van de woning door verweerster, het vervangen van de sloten in de woning, het vermeende tegenstrijdig belang van de executeur en de noodzaak tot haar ontslag, die alle geen gewichtige grond opleveren voor het ontslag als executeur.

Interessant is nog de passage over het afwikkelingsbewind. Het afwikkelingsbewind is na het overlijden van vader aangevangen. Een bewind vangt conform de hoofdregel van de wet aan na het overlijden (art. 4:153 lid 2 BW) en kan zelfs ook aanvangen voordat een bewindvoerder in functie is getreden (art. 4:157 BW). Vader heeft in zijn testament slechts bepaald dat '[d]it bewind is ingesteld onder de ontbindende voorwaarde dat de afwikkelingsbewindvoerder zijn benoeming niet schriftelijk aanvaardt'. Het bewind vangt dus conform de wettelijke hoofdregel aan na zijn overlijden en eindigt volgens de ontbindende voorwaarde als de afwikkelingsbewindvoerder schriftelijk weigert de benoeming te aanvaarden. Verweerster heeft daarin gelijk. Verzoeksters worden niet gevolgd in hun lezing van het testament en de gevolgen die zij aan die verkeerde lezing verbinden. Het is niet zo dat het bewind pas aanvangt als de afwikkelingsbewindvoerder schriftelijk de benoeming heeft aanvaard. De bepalingen in het testament zijn hierover duidelijk. De door verzoeksters aangevoerde omstandigheid dat vóórdat verweerster de benoeming als afwikkelingsbewindvoerder heeft aanvaard duidelijk was dat de huurinkomsten zullen wegvallen, maakt niet dat het bewind niet is aangevangen. Het is immers (al) aangevangen na het overlijden van vader. Het bewind is niet geëindigd door het wegvallen van de huurinkomsten. Een bewind eindigt weliswaar bij het vervallen van het gemeenschappelijke belang (art. 4:180 lid 1 BW), maar die situatie doet zich hier niet voor. Verweerster brengt terecht naar voren dat verzoeksters miskennen dat het bewind niet alleen is ingesteld over de huurinkomsten, maar ook over de kadastrale percelen

en de opstallen, waaronder de woning. Het recht van gebruik en bewoning van die woning is aan verweerster gelegateerd voor de duur van tien jaar. In de considerans van het testament is opgenomen dat vader niet wil dat gedurende die tijd de percelen worden verkocht en dat hij daarom een afwikkelingsbewind instelt. Dat kan ertoe leiden dat verzoeksters en verweerster lange tijd in een onverdeeldheid zullen verkeren. In het beheren van die onverdeeldheid ligt een gemeenschappelijk belang. Dat heeft verweerster terecht aangevoerd.

Instantie: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 24-11-2025

ECLI: ECLI:NL:RBROT:2025:13599

Zaaknummer: 11756646 VZ VERZ 25-4492

Rechters: M. Fiege

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Geen privéaansprakelijkheid hoewel de vereffenaar te vroeg uitbetaalt en dit een ernstige tekortkoming is.

Twee oudere maar recent gepubliceerde uitspraken zien op de afwikkeling van de nalatenschappen van moeder en vervolgens die van vader. Interessant is met name het deel dat ziet op het aanvaarden van een legaat en de berekening van de vorderingen. In het tussenvonnis ECLI:NL:RBNNE:2023:5648 stelt de rechtbank de omvang van de vorderingen van de (klein)kinderen vast daarbij rekening houdend met de aanvaarding van vader van een afvullegaat. Hierover geeft de rechtbank aan dat een legaat wordt verkregen zonder dat een aanvaarding nodig is (art. 4:201 BW). Alleen voor een verwerping van een legaat vereist de wet dat dit op ondubbelzinnige wijze gebeurt. De veronderstelling van eiser sub 1 dat er een formele melding moet worden gedaan dat van het legaat gebruik wordt gemaakt, is dus onjuist. Verder is gesteld noch gebleken dat vader het aanvullend legaat op ondubbelzinnige wijze heeft verworpen. Een legaat is een vorderingsrecht van de legataris ten laste van de gezamenlijke erfgenamen. Verwerping van het legaat zal daarom op ondubbelzinnige wijze kenbaar moeten worden gemaakt aan de erfgenamen.

In ECLI:NL:RBNNE:2024:5432 komt de rechtbank hierop terug. De eisen van een goede procesorde brengen mee dat de rechtbank kan terugkomen op een in een tussenvonnis gegeven beslissing als haar is gebleken dat die beslissing berust op een onjuiste juridische of feitelijke grondslag. In dit geval bleek dat de beslissing gebaseerd is op een onjuiste feitelijke grondslag. Interessant is met name dat eisers stellen dat gedaagde niet als goed vereffenaar heeft gehandeld en dat hij daarom aansprakelijk is met zijn eigen vermogen. Zij stellen dat gedaagde hen en de rechtbank niet goed heeft geïnformeerd over het afvullegaat en dat hij eiser sub 1 heeft verhinderd om zijn vordering uit de nalatenschap van moeder voldaan te krijgen. Daarnaast stellen zij dat gedaagde in ernstige mate tekortschiet in de vervulling van zijn verplichtingen en dat hem daarvan een verwijt kan worden gemaakt. Volgens hen is het doel van vereffening zorgen dat iedere schuldeiser krijgt waar hij of zij recht op heeft maar gedaagde heeft na overlijdensdatum de ervenrekening gebruikt voor betalingen ten behoeve van zichzelf en hij heeft forse bedragen aan zichzelf overgeboekt, in totaal zes keer een bedrag van € 5.000. Weliswaar zijn die bedragen weer teruggeboekt, maar gedaagde heeft kort daarop

een bedrag van € 13.100 naar ieder van zijn dochters overgemaakt. Dit heeft tot gevolg dat eisers niet worden betaald maar de dochters van gedaagde wel. Gedaagde voert hiertegen aan dat hij naar eer en geweten heeft gehandeld en dat hij de bedragen aan zijn dochters te goeder trouw heeft overgemaakt. Hij voert in dat verband aan dat hij de legaten ook aan eiser sub 3 en sub 2 had willen betalen, maar dat hij van hen geen juiste bankrekeningnummers kreeg. Ook geeft hij aan bereid te zijn om betalingen terug te boeken als dat nodig is. De rechtbank geeft aan dat gedaagde enig erfgenaam is en dat hij de nalatenschap beneficiair heeft aanvaard. In artikel 4:184 BW is, voor zover hier van belang, bepaald dat een erfgenaam niet verplicht is een schuld der nalatenschap ten laste van zijn overig vermogen te voldoen, tenzij sub b of d van toepassing is. Gedaagde heeft niet gehandeld als erfgenaam maar als vereffenaar. Aan de vraag of hij aansprakelijk is omdat hij als erfgenaam de voldoening van een schuld verhindert (de b-grond), komt de rechtbank dan ook niet toe. Wat de d-grond betreft, stelt de rechtbank vast dat gedaagde na de overlijdensdatum diverse betalingen heeft gedaan vanaf de ervenrekening. Zo heeft hij bedragen overgeboekt aan zichzelf en aan zijn dochters met als overschrijving 'legaat'. Deze bedragen heeft hij vervolgens weer teruggeboekt. Uit de feiten blijkt dat gedaagde legaten heeft betaald op een moment dat hij dat nog niet hoorde te doen. Volgens de rangregeling van artikel 4:7 BW moeten immers eerst de schulden uit de nalatenschap van moeder worden betaald. Dit is aan te merken als een ernstige tekortkoming. De rechtbank is echter van oordeel dat eisers onvoldoende hebben onderbouwd dat gedaagde daarvan een verwijt kan worden gemaakt. Uit de omstandigheid dat hij de bedragen ook weer heeft teruggeboekt of enkele malen heeft heen en weer geboekt, leidt de rechtbank af dat eerder sprake is van onkunde of onwetendheid. Bovendien blijkt hieruit niet dat gedaagde zichzelf of zijn drie dochters heeft bevoordeeld. Eisers stellen wel dat gedaagde zijn dochters bevoordeelt en daarmee de belangen van de anderen schaadt, maar volgens de bankafschriften hebben de dochters per saldo meer aan de ervenrekening betaald dan dat zij hebben ontvangen. Hun verwijt aan het adres van gedaagde is verder niet onderbouwd. Dat geldt ook voor hun stelling dat gedaagde onrechtmatig zou hebben gehandeld.

Instantie: Rechtbank Noord-Nederland

Datum uitspraak: 08-11-2023

ECLI: ECLI:NL:RBNNE:2023:5648

Zaaknummer: C/19/141315 / HA ZA 22-154

Rechters: S. van Gessel

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Eiser is niet-ontvankelijk omdat de langstlevende niet beheersbevoegd is en de gezamenlijke erven als vereffenaars wel bevoegd zijn tot opheffen van door erflater gelegde beslag.

Eiser laat na alle drie de beneficiair aanvaard hebbende erven van erflater/beslaglegger te dagvaarden in procedure tot opheffen beslag. De drie erven zijn tezamen vereffenaar en vertegenwoordigen als zodanig de nalatenschap. Eiser wordt niet-ontvankelijk verklaard.

Instantie: Rechtbank Amsterdam

Datum uitspraak: 02-04-2025

ECLI: ECLI:NL:RBAMS:2025:7550

Zaaknummer: C/13/765815 / KG ZA 25-163

Rechters: I.H.J. Konings

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Erfgenaam heeft ondanks verklaring beneficiaire aanvaarding reeds zuiver aanvaard door verkoopopbrengst op eigen rekening te ontvangen.

In deze nalatenschap – die in essentie draait om de informatie benodigd ter berekening van de legitieme portie – zijn het tussen- en eindvonnis tegelijk gepubliceerd (ECLI:NL:RBNNE:2025:4712 en ECLI:NL:RBNNE:2024:5429). Duidelijk wordt dat de gedaagde een boedelbeschrijving overgelegd heeft die niet correct is. Zo blijkt o.m. uit een brief van de notaris van een ander banktegoed en ontbreekt een reeds verkocht onroerend goed. Uit het gegeven dat gedaagde de opbrengst op haar eigen bankrekening heeft ontvangen, leidt de rechtbank af dat zij zich daarmee ondubbelzinnig en zonder voorbehoud heeft gedragen als een zuiver aanvaardende erfgenaam en concludeert dat een later afgelegde beneficiaire aanvaarding dit niet anders maakt. Ook wijst de rechtbank op artikel 674 Rv en dat gedaagde als erfgenaam aansprakelijk is met haar eigen vermogen voor de voldoening van de legitieme als de nalatenschap niet toereikend is. Nadat beide partijen opdracht hebben gekregen bij akte op te geven welke giften zijn verricht aan (klein)dochters geeft de rechtbank in het eindvonnis aan welke giften aan kleindochters relevant zijn voor de legitimaire massa. Vervolgens wordt de legitimaire massa berekend en vastgesteld dat eisers legitieme portie nihil is vanwege de reeds ontvangen schenkingen.

Instantie: Rechtbank Noord-Nederland

Datum uitspraak: 28-08-2024

ECLI: ECLI:NL:RBNNE:2024:5429

Zaaknummer: C/19/143885 / HA ZA 23-68

Rechters: S. van Gessel

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Verzoeken aan de rechtbank tot benoeming van een vereffenaar.

In ECLI:NL:RBROT:2025:13009 benoemt de rechtbank op verzoek van de wettelijk vertegenwoordigers van een erfgenaam een vereffenaar, artikel 4:203 lid 1 onder a BW. Verzoekers hebben voldoende toegelicht dat zij er een belang bij hebben als een vereffenaar wordt benoemd, omdat zij over onvoldoende kennis en kunde beschikken om de nalatenschap te vereffenen. Er is dus een belang om een vereffenaar te benoemen die tot taak heeft om de nalatenschap te beheren en voor zover mogelijk de schulden van de nalatenschap te voldoen.

In ECLI:NL:RBROT:2025:13008 en ECLI:NL:RBROT:2025:13005 wordt ex artikel 4:204 lid 1 onder a BW een vereffenaar benoemd op verzoek van de Staat omdat onbekend is wie de erfgenamen zijn.

In ECLI:NL:RBROT:2025:13004 wordt op verzoek van een erfgenaam een vereffenaar benoemd, artikel 4:203 lid 1 onder a BW. Verzoeker is de ene zoon van de erflater, en de andere zoon is belanghebbende. Door de beneficiaire aanvaarding moet de nalatenschap van de overledene door verzoeker en belanghebbende gezamenlijk worden vereffend. Volgens verzoeker wil belanghebbende niet met hem samenwerken en verzoeker heeft er zelf ook geen vertrouwen in dat zij goed kunnen samenwerken. Daarnaast hebben verzoeker en belanghebbende volgens verzoeker ook tegenstrijdige belangen, waardoor samenwerken (extra) ingewikkeld wordt. Tot de nalatenschap behoort echter wel een woning die verkocht moet worden om de hypothecaire schuld te betalen. Ook moet de erfbelasting worden betaald en moet aangifte worden gedaan, dan wel uitstel worden gevraagd voor aangifte erfbelasting. Gelet op het voorgaande heeft verzoeker voldoende toegelicht dat er een belang is om een vereffenaar te benoemen die tot taak heeft om de nalatenschap te beheren en voor zover mogelijk de schulden van een nalatenschap te voldoen.

In ECLI:NL:RBROT:2025:13010 heeft erflater zijn echtgenote tot bezwaard enig erfgenaam benoemd en verzoeker en verweerders als verwachters. Na het overlijden van de echtgenote verzoekt verzoeker – die de nalatenschap beneficiair heeft aanvaard – om hem tot vereffenaar te benoemen, artikel 4:203 lid 1 onder a BW. De rechtbank wijst dit verzoek af omdat is

gebleken dat de geschilpunten die partijen verdeeld houden, waaronder een vordering van verzoeker op grond van zijn legitieme portie en de uitleg van het testament, betrekking hebben op de verdeling van de nalatenschap van erflater. Voor een vereffenaar is daarom in deze zaak geen taak meer weggelegd. Voor wat betreft het zelfstandig tegenverzoek van verweerders tot het vaststellen van de verdeling, constateert de rechtbank dat dit niet bij verzoekschrift kan worden ingeleid waarna de rechtbank hun de gelegenheid om verzoeker alsnog met een exploit door de deurwaarder te laten oproepen (art. 45 Rv).

In ECLI:NL:RBROT:2025:13011 is de nalatenschap beneficiair aanvaard en reageren drie van de 45 erfgenamen niet op verzoeken om mee te werken aan de vereffening/afgifte van een volmacht. De nalatenschap is hierdoor onbeheerd. Er is dus een belang om een vereffenaar te benoemen die tot taak heeft om de nalatenschap te beheren en voor zover mogelijk de schulden van een nalatenschap te voldoen. De rechtbank wijst het verzoek toe.

In ECLI:NL:RBROT:2025:13411 verzoekt verzoekster om in de niet-beneficiair aanvaarde nalatenschap een vereffenaar te benoemen. De rechtbank overweegt dat verzoekster stelt dat zij als belanghebbende is aan te merken, omdat zij een vordering op de nalatenschap heeft verkregen hetzij uit hoofde van overeenkomst hetzij uit hoofde van zaakwaarneming. Zij heeft onderzoek verricht in opdracht van een van de belanghebbenden en heeft zich ingelaten met de behartiging van de belangen van schuldeisers en erfgenamen, zodat zij ook uit hoofde van zaakwaarneming schuldeiser van de nalatenschap is geworden. Verzoekster heeft onder meer een erfgenamenonderzoek gedaan. Deze werkzaamheden hebben de nodige kosten meegebracht die verzoekster heeft voorgesloten. De rechtbank is daarom van oordeel dat verzoekster belang heeft bij het verzoek. Er is voldoende belang om een vereffenaar te benoemen, want de nalatenschap van erflater is onbeheerd. Een vereffenaar heeft juist tot taak om de nalatenschap te beheren en voor zover mogelijk de schulden van een nalatenschap te voldoen. Een vereffenaar heeft verder ook als taak om een nader erfgenamenonderzoek te verrichten, zodat er voldoende belang is om een vereffenaar te benoemen.

In ECLI:NL:RBGEL:2019:6404 wordt het verzoek afgewezen. Erflater laat een echtgenote (belanghebbende) alsmede twee kinderen (zoon/verweerder en verzoekster/dochter) achter. In zijn testament heeft hij de wettelijke verdeling van toepassing verklaard en verweerder tot executeur benoemd. Die benoeming heeft verweerder aanvaard, de nalatenschap heeft hij verworpen. Aan haar verzoek heeft verzoekster ten grondslag gelegd dat het testament van erflater ter vernietiging dient te worden voorgedragen omdat erflater niet wilsbekwaam was. Vanwege zijn eigen belang is – zo verzoekster – verweerder niet in staat de belangen van de nalatenschap c.q. de afwikkeling daarvan deugdelijk en objectief in het belang van alle erfgenamen te behartigen. Mede gelet op het feit dat het een erg gecompliceerde nalatenschap betreft, is er een belang bij benoeming van een onafhankelijk vereffenaar, die uitsluitend

handelt in het belang van alle erfgenamen, aldus verzoekster. De kantonrechter gaat in deze procedure uit van de geldigheid van het testament. Verzoekster is – zo de kantonrechter – erfgenaam van erflater en heeft diens nalatenschap beneficiair aanvaard. Verzoekster behoort dan ook tot de kring van personen die bevoegd zijn dit verzoek te doen. In zijn testament heeft erflater op zijn nalatenschap de wettelijke verdeling als bedoeld in artikel 4:13 BW van toepassing verklaard. Gesteld noch gebleken is dat belanghebbende deze ongedaan heeft gemaakt. Evenmin is gesteld of gebleken dat belanghebbende de nalatenschap van erflater beneficiair heeft aanvaard. Een en ander betekent dat de nalatenschap van erflater van rechtswege niet behoeft te worden vereffend. Verzoekster heeft verzocht een vereffenaar te benoemen zodat deze kan beoordelen uit welke bestanddelen de nalatenschap bestaat en wat de omvang van deze bestanddelen is, zodat tot afwikkeling van de nalatenschap kan worden overgegaan. De rechter is van oordeel dat er geen grond bestaat om een vereffenaar te benoemen, waardoor de zware vereffeningprocedure op de nalatenschap van toepassing zou worden. Indien verzoekster wil weten wat de omvang van de nalatenschap van erflater is, kan zij grond van artikel 672 Rv aan de kantonrechter een verzoek doen een boedelbeschrijving te bevelen door een bij dat bevel aan te wijzen notaris. Daarnaast kan verzoekster op grond van artikel 4:15 lid 1 BW aan de kantonrechter verzoeken haar geldvordering op de belanghebbende vast te stellen. Daarom wordt het verzoek tot benoeming van een vereffenaar afgewezen.

In ECLI:NL:RBROT:2025:13410 en ECLI:NL:RBROT:2025:13414 ten slotte worden de verzoeken tot het benoemen van vereffenaars in onbeheerde nalatenschappen toegewezen.

Instantie: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 03-10-2025

ECLI: ECLI:NL:RBROT:2025:13004

Zaaknummer: C/10/704688 / HA RK 25-777

Rechters: P.G.J. van den Berg

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Huur(voortzettings)kwesties na overlijden van de huurder.

De kantonrechter is van oordeel dat eiser met de door hem aangevoerde feiten en omstandigheden heeft aangetoond dat hij met zijn moeder een duurzame gemeenschappelijke huishouding heeft gehad. Er is in deze zaak geen sprake van een inwonend kind van wie te verwachten is dat deze op termijn zal uitvliegen om op zichzelf te gaan wonen en de levens van eiser en zijn moeder waren dusdanig op elkaar ingesteld en verweven dat hieruit naar het oordeel van de kantonrechter blijkt dat er sprake was van een duurzame gemeenschappelijke huishouding. De kantonrechter is van oordeel dat gebleken is dat de samenwoning van eiser met zijn moeder blijvend en op de toekomst gericht was en dus als duurzaam aan te merken was. Van belang daarbij is dat eiser altijd bij zijn moeder heeft gewoond, de woning nooit heeft verlaten en ook nooit de intentie heeft gehad om de samenleving met de moeder te verbreken. Ter zitting heeft hij daarover toegelicht dat hij zelf een persoon is die weinig uit gaat, weinig uithuizig is en weinig bijvoorbeeld de stad in gaat om mensen te ontmoeten, wat qua samenleven heel goed samenging en aansloot bij de levensstijl van de moeder. Eiser is 37 jaar oud, en woont al zijn hele leven bij de moeder en ook al vanaf zijn zesde levensjaar, dus gedurende 31 jaar, in deze woning bij zijn moeder. Hij heeft nooit ingeschreven gestaan als woningzoekende of op andere wijze gezocht naar een eigen woning. Eiser heeft ter zitting verklaard dat er nooit de intentie was om de samenwoning met zijn moeder te beëindigen. Ook wanneer eiser een affectieve relatie zou krijgen of een gezin zou stichten, was zijn wens en zijn plan om te blijven samenwonen met zijn moeder, en zo had zijn moeder dat ook gewild. Dit alles is door de verhuurder niet weersproken. De kantonrechter is van oordeel dat er in deze zaak dus geen sprake is van een inwonend kind van wie te verwachten is dat deze op termijn zal uitvliegen om op zichzelf te gaan wonen.

Instantie: Rechtbank Den Haag

Datum uitspraak: 05-11-2025

ECLI: ECLI:NL:RBDHA:2025:20450

Zaaknummer: 11754381

Rechters: S.M. Westerhuis-Evers

Wetsartikelen: